

BẢN TIN

KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ

SỞ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ TỈNH PHÚ YÊN

TIN TRONG TỈNH

📖 Tập huấn nâng cao năng suất và chất lượng: Sở KH&CN Phú Yên vừa tổ chức lớp tập huấn nâng cao năng suất và chất lượng sản phẩm hàng hóa dựa trên nền tảng khoa học, công nghệ cho gần 100 cán bộ, công chức, viên chức của một số sở, ban ngành, các huyện, thị xã, thành phố và doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh.

Các học viên được chuyên gia ở Viện Năng suất Việt Nam giới thiệu các nội dung hỗ trợ của Nhà nước đối với hoạt động nâng cao năng suất và chất lượng sản phẩm, hàng hóa tại doanh nghiệp; hướng dẫn thực hiện tiêu chuẩn hóa và chuyển đổi số trong sản xuất, nâng cao năng suất và chất lượng sản phẩm, hàng hóa thông qua hoạt động đảm bảo đo lường; chia sẻ kinh nghiệm thực tiễn trong lĩnh vực này.

Theo ông Dương Bình Phú, Giám đốc Sở KH&CN, việc tổ chức lớp tập huấn này nhằm giúp cơ quan quản lý nhà nước và các doanh nghiệp, HTX, hộ sản xuất, kinh doanh triển khai hiệu quả hoạt động nâng cao năng suất và chất lượng sản phẩm, hàng hóa, góp phần nâng cao năng lực cạnh tranh, giúp doanh nghiệp bứt phá trong quá trình phục hồi và phát triển sản xuất, kinh doanh.

(Theo baophuyen.vn)

📖 42,3% hộ kinh doanh đã được ghim tọa độ trên bản đồ số: Theo Cục Thuế Phú Yên, thời gian qua, Cục Thuế đã chỉ đạo các chi cục thuế trực thuộc phối hợp với Ngân hàng Nhà nước chi nhánh Phú Yên, Sở TT&TT và UBND các huyện, thị xã, thành phố triển khai chức năng bản đồ số hộ kinh doanh trên địa bàn tỉnh.

Cục Thuế cũng tổ chức họp trực tiếp các Chi cục thuế nhằm bàn giải pháp đẩy mạnh thực hiện chức năng bản đồ số hộ kinh doanh. Kết quả, đến ngày 10/4/2024, tổng số hộ kinh doanh ở Phú Yên đã được ghim tọa độ là 7.439 hộ, chiếm 42,3% tổng số hộ kinh doanh ngành Thuế quản lý. Thời gian tới, các chi cục thuế tiếp tục thực hiện ghim tọa độ trên bản đồ số hộ kinh doanh và tích cực tuyên truyền để người nộp thuế hiểu được lợi ích của chức năng này.

Được biết, chức năng bản đồ số hộ kinh doanh được triển khai trên ứng dụng eTax Mobile nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho hộ kinh doanh, người dân, doanh nghiệp, các cơ quan quản lý nhà nước và các tổ chức khác có thể tra cứu, phản hồi thông tin trên thiết bị thông minh cầm tay mọi lúc, mọi nơi.

Chức năng này giúp người nộp thuế cũng như các cơ quan, tổ chức theo dõi được mức thuế phải nộp của các hộ kinh doanh. Từ đó giám sát số thuế phải nộp của từng nhóm ngành nghề, từng khu vực, địa điểm kinh doanh, quy mô kinh doanh để phản hồi, có ý kiến kiến nghị về mức thuế giữa các hộ, đảm bảo công bằng trong thực hiện nghĩa vụ với ngân sách nhà nước.

(Theo baophuyen.vn)

📖 Xây dựng trường học thông minh và chuyển đổi số trong giáo dục: Trước sự phát triển của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, chuyển đổi số là việc tất yếu để tồn tại và phát triển. Trong đó, xây dựng trường học thông minh và chuyển đổi số giáo dục là rất cấp thiết.

Để làm rõ vai trò của chuyển đổi số (CDS) trong nhà trường và giáo dục, Trường Cao đẳng Công Thương miền Trung vừa phối hợp với Làng học sinh sinh viên sáng tạo quốc gia (Bộ KH&CN), Làng sáng chế và doanh nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia (PIEV), Hội Sáng chế Việt Nam (VIA), Công ty CP Công nghệ Metalink và các đơn vị chức năng của tỉnh tổ chức hội thảo quốc tế “Xây dựng trường học thông minh và CDS trong giáo dục đào tạo”.

Yêu cầu cấp thiết

CDS trong giáo dục là ứng dụng công nghệ kỹ thuật số và hệ thống thông tin internet để nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập và quản lý giáo dục. Việc này bao gồm cải tiến phương pháp giảng dạy, cải tiến các thiết bị, dụng cụ hỗ trợ học tập, nâng cao trải nghiệm của học sinh, sinh viên và người tham gia đào tạo. CDS cũng giúp thu hẹp khoảng cách địa lý để tạo ra môi trường học tập rộng lớn, đồng thời tăng cường sự tương tác của mọi người.

Theo ông Bùi Tiến Dũng, chuyên viên cao cấp của Vụ Giáo dục chính trị và Công tác học sinh, sinh viên (Bộ GD&ĐT), CDS trong giáo dục hiện nay là yêu cầu vô cùng cấp thiết. Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định 131/QĐ-TTg phê duyệt Đề án tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin và CDS trong GD&ĐT giai đoạn 2022-2025, định hướng đến năm 2030.

Theo đó, mục tiêu chính của đề án này đến năm 2025 là đổi mới mạnh mẽ phương thức tổ chức giáo dục, đưa dạy và học trên môi trường số trở thành hoạt động giáo dục thiết yếu, hằng ngày đối với mỗi nhà giáo, mỗi người học. 50% học sinh, mỗi sinh viên và nhà giáo có đủ điều kiện tiếp cận giáo dục trực tuyến có hiệu quả.

Về môi trường giáo dục trực tuyến, hình thành một số nền tảng dạy và học trực tuyến là sản phẩm

trong nước, được trên 50% học sinh, sinh viên sử dụng; hình thành kho học liệu trực tuyến quốc gia đáp ứng yêu cầu về tài liệu học tập cho 50% nội dung chương trình giáo dục phổ thông; hơn 50% cơ sở giáo dục đại học cung cấp các chương trình đào tạo (cấp bằng) hình thức từ xa, trực tuyến.

Đề án cũng yêu cầu đổi mới mạnh mẽ phương thức quản lý, điều hành dựa trên công nghệ và dữ liệu, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý và chất lượng cung cấp dịch vụ hỗ trợ của Nhà nước và các cơ sở giáo dục. 100% cơ sở giáo dục áp dụng hệ thống quản trị nhà trường dựa trên dữ liệu và công nghệ số...

Theo ông Nguyễn Thành Quang, Giám đốc điều hành Công ty CP Tiên Phong CDS, chuyên cung cấp các giải pháp công nghệ, việc lãnh đạo các trường học phải thay đổi tư duy, nhận thức về CDS sẽ quyết định sự phát triển ngay trong hiện tại và tương lai rất gần. Không thực hiện CDS đồng nghĩa với sự tụt hậu nhanh chóng.

Hình thành tư duy và văn hóa chuyển đổi số

Những năm gần đây, quá trình CDS trong giáo dục và các trường học, nhất là các trường đại học, cao đẳng diễn ra mạnh mẽ và nhanh chóng. Các hoạt động về quản trị trong nhà trường cũng như phương thức tuyển sinh, đào tạo đều được thực hiện bằng các giải pháp từ CDS, số hóa.

Một vài ví dụ về CDS trong giáo dục và nhà trường như: E-learning - học trực tuyến (các trường học và tổ chức giáo dục cung cấp các khóa học trực tuyến thông qua nền tảng và công cụ kỹ thuật số, cho phép học viên học tập mọi lúc, mọi nơi); giáo trình điện tử (thay thế sách giáo khoa truyền thống bằng giáo trình điện tử, hỗ trợ trên các thiết bị di động); phần mềm quản lý học tập (LMS - Learning Management System); công cụ hợp tác trực tuyến (các ứng dụng như Google Classroom, Microsoft Teams, Zoom...) để giáo viên và học viên tương tác, học tập cùng nhau một cách linh hoạt và hiệu quả.

Trường Cao đẳng Công Thương miền Trung là một trong những điển hình về cơ sở giáo dục đẩy mạnh áp dụng hiệu quả công cuộc CDS. Theo TS Trần Kim Quyên, Hiệu trưởng nhà trường, từ năm 2020 đến nay, trường đã triển khai hiệu quả việc dạy và học trên môi trường trực tuyến thông qua các công cụ hỗ trợ như: Phần mềm Microsoft Teams, Google Meet, Zoom, kết hợp với các công cụ tích cực hóa người học: Mentimeter, Kahoot, Quizizz...

Trong đào tạo, nhà trường cũng đã áp dụng hơn 50% môn học, nội dung lý thuyết phù hợp trên môi trường trực tuyến. Ngoài ra, trường còn đầu tư hạ tầng cơ sở vật chất, hệ thống mạng, thư viện và học liệu số để phục vụ công tác giảng dạy và học tập. Hiện nhà trường có 29.000 đầu tài liệu điện tử các loại và gần 300 bài giảng, giáo trình dạng file điện tử.

“Trường cao đẳng Công Thương miền Trung là

một trong những cơ sở giáo dục nghề nghiệp đầu tiên trong hệ thống giáo dục nghề nghiệp tự xây dựng và triển khai học phần “Kỹ năng số” đưa vào giảng dạy từ năm học 2023-2024, qua đó giúp các em có khả năng bắt nhịp, hòa nhập tốt hơn với thị trường lao động trong và ngoài nước về tư duy, năng lực, khả năng thực hành kỹ năng số.

Trước xu thế bùng nổ của AI, từ năm 2023, nhà trường triển khai cho viên chức, giảng viên tiếp cận ChatGPT, tham gia các khóa đào tạo về AI. Hiện nay, nhiều viên chức, giảng viên của trường sử dụng AI trong công việc, giảng dạy và nghiên cứu khoa học”.

Theo TS Dương Văn Thịnh, Giám đốc Cemtes International (Singapore), CDS không đơn thuần là số hóa, tăng cường ứng dụng công nghệ mà quan trọng là thay đổi nhận thức, tư duy của lãnh đạo, đồng thời hình thành một đội ngũ có năng lực và kỹ năng số...

“Lãnh đạo cần phải có tư duy, văn hóa CDS. Lãnh đạo, người đứng đầu là tác nhân chính, rào cản lớn đối với hiệu quả kỹ thuật số là văn hóa. Để tránh thất bại trong CDS, các lãnh đạo cấp cao phải học cách tạo ra nền văn hóa kỹ thuật số mạnh mẽ tập trung vào con người và công nghệ”.

Có thể nói, tầm quan trọng và lợi ích của CDS trong giáo dục và trường học thông minh là vô cùng lớn; đồng thời là xu hướng, yêu cầu tất yếu của sự phát triển. Tuy nhiên, công cuộc CDS nói chung và CDS trong giáo dục, nhà trường nói riêng hiện nay cũng gặp một số rào cản, thách thức, như: thiếu hạ tầng kỹ thuật, nguồn nhân lực số có tư duy và kỹ năng, tư duy truyền thống không muốn thay đổi...

(Theo baophuyen.vn)

HTX Hòa Thành nhận giải thưởng CoopStar Awards 2024: Vừa qua, tại Hội trường Nhà hát Quân đội (Hà Nội), Liên minh HTX Việt Nam tổ chức lễ tôn vinh HTX tiêu biểu và trao giải thưởng “Ngôi sao HTX 2024” (CoopStar Awards 2024). Đây là hoạt động nằm trong khuôn khổ chuỗi sự kiện của Tháng Hành động vì HTX năm nay.

Tại buổi lễ, 100 HTX tiêu biểu toàn quốc được nhận bằng khen của Ban Chấp hành Liên minh HTX Việt Nam và được vinh danh “Ngôi sao HTX năm 2024”. Tỉnh Phú Yên có HTX Dịch vụ nông nghiệp tổng hợp Hòa Thành (TX Đông Hòa) được vinh danh.

HTX Dịch vụ nông nghiệp tổng hợp Hòa Thành có hơn 3.200 hộ thành viên, sở hữu vốn góp gần 2,3 tỉ đồng. Với 10 dịch vụ gồm phục vụ sản xuất và dịch vụ kinh doanh, HTX tạo ra doanh thu hơn 4 tỉ đồng/năm, nộp thuế hơn 100 triệu đồng/năm. HTX tạo việc làm cho nhiều lao động với mức thu nhập bình quân 5 triệu đồng/người/tháng và hỗ trợ vốn sản xuất cho 170 hộ với tổng vốn hơn 2 tỉ đồng.

Hai sản phẩm từ nông sản địa phương do HTX quản trị gồm lúa giống và gạo chất lượng Hòa Thành đều được đăng ký nhãn hiệu từ Cục Sở hữu trí tuệ thuộc Bộ KH&CN; trong đó, gạo chất lượng

Hòa Thành là sản phẩm OCOP 3 sao cấp tỉnh. Từ năm 2016 đến nay, HTX được nhận bằng khen, bằng công nhận tập thể lao động xuất sắc của Bộ NN&PTNT, UBND tỉnh.

(Theo baophuyen.vn)

📖 Tuyên truyền về biển đảo và chống khai thác thủy sản IUU: Tại xã An Ninh Tây (huyện Tuy An), Sở Ngoại vụ phối hợp UBND huyện Tuy An và TX Sông Cầu tổ chức tuyên truyền, phổ biến và giáo dục pháp luật về biển đảo, chống khai thác thủy sản bất hợp pháp, không khai báo và không theo quy định (IUU) cho ngư dân hai địa phương này.

Tại đây, 100 chủ phương tiện tàu thuyền, thuyền trưởng và ngư dân ở các xã, phường ven biển của huyện Tuy An và TX Sông Cầu đã được các báo cáo viên của Bộ Ngoại giao, Bộ Chỉ huy ĐBBP tỉnh và Sở NN&PTNT phổ biến, quán triệt những nội dung cơ bản về công tác bảo hộ công dân, quy định của Ủy ban Châu Âu (EC) về khai thác hải sản, tác hại, tác động của lệnh phạt IUU đối với việc khai thác, xuất khẩu thủy sản Việt Nam, các chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ, của tỉnh về thực hiện một số nhiệm vụ, giải pháp cấp bách để khắc phục cảnh báo của EC.

Ngư dân còn được thông tin về tình hình biển Đông và các vùng biển Việt Nam; quan điểm, chủ trương của Đảng và Nhà nước về bảo vệ chủ quyền biển, đảo trong tình hình hiện nay.

Hoạt động nói trên nhằm góp phần nâng cao nhận thức, ý thức, trách nhiệm của ngư dân trong khai thác hải sản theo đúng quy định của pháp luật Việt Nam và điều ước quốc tế đối với các vùng biển thuộc chủ quyền, quyền chủ quyền của Việt Nam, vùng biển quốc tế và nước ngoài.

Vận động ngư dân chấp hành nghiêm các quy định về khai thác hải sản, chấm dứt tình trạng tàu cá của Việt Nam đi khai thác trái phép ở nước ngoài nhằm sớm góp phần tháo gỡ lệnh phạt IUU của EC áp dụng đối với sản phẩm thủy sản khai thác của Việt Nam...

(Theo baophuyen.vn)

📖 Ứng dụng khoa học công nghệ, nâng giá trị cho bắp sinh khối: Đề tài “Tuyển chọn giống và xây dựng quy trình sản xuất ngô sinh khối tại tỉnh Phú Yên” được triển khai từ tháng 1/2023, đến nay các nhà khoa học ở Viện Nghiên cứu Ngô đã tuyển chọn được một số giống có năng suất sinh khối chất xanh cao, tại huyện Đồng Xuân và Tây Hòa; hoàn thiện quy trình thâm canh, sơ chế, chế biến và bảo quản... Qua đó giúp người trồng bắp ở Phú Yên nhận thức được lợi ích của việc áp dụng quy trình kỹ thuật canh tác giống bắp sinh khối, tuyên truyền cho những hộ dân xung quanh làm theo...

Đây là đề tài khoa học, công nghệ cấp tỉnh do TS. Nguyễn Hữu Hùng (Viện Nghiên cứu Ngô) làm chủ nhiệm. Bước đầu, đề tài này mang lại hiệu quả thiết thực, có thể nhân rộng.

Tăng giá trị kinh tế từ trồng bắp sinh khối

Gia đình ông Trần Văn Cường, trú thị trấn Phú Thứ (huyện Tây Hòa) được Viện Nghiên cứu Ngô hỗ trợ giống và kỹ thuật để trồng thí điểm 1.500m² bắp sinh khối giống MG9 và MG19, trồng 2 vụ năm 2023 và vụ đông xuân 2024. Đây là giống bắp mới có ưu điểm cây to, bộ lá xanh bền, khả năng thích ứng rộng. Bắp được trồng lấy thân, lá, bắp non làm thức ăn thô xanh cho gia súc. Thời gian sinh trưởng của bắp sinh khối khoảng 80-90 ngày, năng suất bình quân từ 72-80 tấn/ha.

Theo ông Cường, trước đây gia đình trồng nhiều loại bắp nhưng hiệu quả kinh tế không cao. Từ năm 2023, được hỗ trợ giống và kỹ thuật trồng, tuy thời tiết có khắc nghiệt nhưng cây bắp sinh trưởng tốt. Ngoài ra, giống bắp sinh khối và quy trình trồng này vừa tiết kiệm thời gian, công chăm sóc, năng suất vượt trội, lại canh tác được nhiều vụ trong năm, hiệu quả kinh tế cao hơn. Sau gần 3 tháng trồng, gia đình thu hoạch được gần 20 tấn cây bắp bán được trên 10 triệu đồng.

Ông Trần Duy Khiêm, thôn Triêm Đức (xã Xuân Quang 2, huyện Đồng Xuân) cũng được hỗ trợ giống và kỹ thuật để trồng thí điểm bắp sinh khối giống MG9 và MG19.

“Năm đầu tiên tôi trồng trên diện tích 2.000m², khi thu hoạch sản lượng đạt cao hơn so với cây bắp trồng lấy hạt hàng năm; trồng và chăm sóc cũng không mất nhiều công sức. Hiện nay, tôi trồng 1.400m² qua nhiều vụ, tôi thấy trồng bắp sinh khối có nhiều cái lợi như rút ngắn thời gian, mỗi vụ chỉ mất khoảng 80 ngày; tiết kiệm chi phí đầu tư phân bón và nhân công trong khâu thu hoạch. Thu hoạch sản phẩm tươi, nên không mất thêm chi phí tách hạt, phơi khô và bảo quản như trồng bắp lấy hạt”.

Tại hội thảo “Đánh giá quy trình sản xuất, chế biến bảo quản bắp sinh khối” (huyện Tây Hòa), nhiều người hào hứng khi được tham quan tại các mô hình điểm về trồng bắp sinh khối trực tiếp trao đổi với các nhà khoa học ở Viện Nghiên cứu Ngô...

TS Đặng Ngọc Hà, Phó Viện trưởng Viện Nghiên cứu Ngô, qua kiểm tra thực tế và đánh giá các mô hình, cho biết: Cây bắp sinh trưởng và phát triển tốt, đồng đều, bộ lá xanh bền. Cây có khả năng chống chịu một số loại sâu bệnh hại chính và phù hợp điều kiện khí hậu tại địa phương.

Ngoài ra, các giống bắp MG9, MG19 có sinh khối lớn phù hợp với những vùng trồng để làm nguyên liệu cho chăn nuôi gia súc với năng suất sinh khối bình quân đạt trên 72 tấn/ha, mang lại lãi thuần 60-70 triệu đồng/ha cho người dân. Các giống bắp sinh khối này giúp người dân giảm chi phí sản xuất, tăng năng suất, tăng hiệu quả kinh tế trên đơn vị diện tích canh tác.

Triển vọng mới cho cây bắp sinh khối

Theo TS Nguyễn Hữu Hùng, mục tiêu chính của đề tài là tuyển chọn được một số giống bắp có năng suất sinh khối cao, chất lượng tốt và hoàn thiện quy trình thâm canh bắp sinh khối làm thức ăn cho gia súc tại Phú Yên. Trong đó, chúng tôi tập trung tuyển

chọn được 2 giống có năng suất trên 70 tấn/ha; hàm lượng chất khô từ 28-30%; hàm lượng protein >9%, tỉ lệ chất xơ đạt từ 18-20% khối lượng chất khô; xây dựng quy trình hoàn thiện thâm canh cây bắp sinh khối làm thức ăn cho gia súc; hoàn thiện quy trình sơ chế, chế biến và bảo quản bắp sinh khối làm thức ăn gia súc; xây dựng 2 mô hình sản xuất bắp sinh khối có năng suất trên 70 tấn/ha; đào tạo tập huấn và hướng dẫn kỹ thuật 20-40 kỹ thuật viên cơ sở...

“Bắp là cây trồng ngắn ngày phụ thuộc rất nhiều vào điều kiện thời tiết và tiểu vùng khí hậu. Sự sinh trưởng, phát triển và năng suất của giống bắp sinh khối chịu tác động rất nhiều từ các yếu tố kỹ thuật canh tác, điều kiện sinh thái. Việc tuyển chọn giống và nghiên cứu các biện pháp kỹ thuật canh tác cho giống bắp sinh khối được tiến hành ở 2 huyện Tây Hòa và Đồng Xuân thời gian qua đã cho nhiều kết quả tích cực để có thể áp dụng cho các vùng sinh thái chính của Phú Yên”.

Theo ông Trương Văn Tuấn, Giám đốc Trung tâm Khuyến nông tỉnh, bắp sinh khối là cây trồng tiềm năng cho mục tiêu làm thức ăn xanh trong chăn nuôi nhờ tính ưu việt về giá trị dinh dưỡng và tổng thu năng lượng cao (dễ tiêu hóa). Thời gian sinh trưởng ngắn, ít chịu ảnh hưởng thất thường của thời tiết so với bắp lấy hạt nên thuận lợi cho việc bố trí thời vụ. Do vậy, trồng bắp sinh khối đang được nhiều nông dân đầu tư để phát triển kinh tế.

Theo ông Dương Bình Phú, Giám đốc Sở KH&CN, sản xuất bắp sinh khối góp phần nâng cao hiệu quả của chương trình sản xuất nông nghiệp theo chuỗi giá trị các-bon thấp nhờ việc sử dụng triệt để tất cả các bộ phận của cây bắp và ít sử dụng thuốc bảo vệ thực vật. Sau thành công của mô hình, các địa phương nên tuyên truyền vận động người dân tìm hiểu và nhân rộng mô hình để tạo vùng liên kết sản xuất hàng hóa mang lại thu nhập, phát triển kinh tế.

(Theo baophuyen.vn)

TIN TRONG NƯỚC

Bảo tồn lan rừng cho đa dạng sinh học:

Rừng Tây Nguyên, trong đó có rừng Lâm Đồng, vốn có một quần thể lan rừng đặc hữu đa dạng, lồng lẫ. Cùng với sự khai thác quá mức của con người, những quần thể lan rừng đã gặp nguy hiểm. Nhiều loài lan dần biến mất trong tự nhiên.

Tiến sĩ Nông Văn Duy - Phó Viện trưởng Viện Nghiên cứu Khoa học Tây Nguyên (đơn vị đóng trên địa bàn Phường 7, TP Đà Lạt), người đã có nhiều năm làm việc, nghiên cứu, bảo tồn lan rừng chia sẻ, khu vực Tây Nguyên, trong đó có Lâm Đồng là địa phương rất thích hợp cho cây lan sống và phát triển. Những loài lan rừng như Hoàng Thảo, Đại Châu, đặc biệt là lan Hải đã từng sinh sống, phát triển thành những quần thể lớn dưới tán rừng. Tuy nhiên, những người tìm lan rừng đã săn tìm quá mức, khiến hệ sinh thái lan rừng dần dần cạn

kiệt.

“Trong tự nhiên, gần như không còn những quần thể lan rừng lớn. Nhiều loài lan bị xếp vào nguy cơ tuyệt chủng cao, gây nguy cơ ảnh hưởng lớn tới đa dạng sinh học. Hiện, Viện Nghiên cứu Khoa học Tây Nguyên đang có bộ sưu tập lan rừng trên 300 loài. Chúng tôi đang cố gắng bảo tồn, nhân giống để gìn giữ và phát triển trở lại những quần thể lan rừng đặc hữu”.

Đưa khách đi thăm vườn lan, ông Nông Văn Duy nâng niu một cây lan Hải đang kỳ trở bông. Ông Duy cho biết, lan Hải là một trong những loài lan rừng gặp nguy cơ cao nhất. Khác với nhiều loại lan khác có thể nhân giống vô tính bằng invitro, lan Hải gần như không thể nhân giống bằng kỹ thuật này. Hầu hết những người nhân giống lan Hải sử dụng ươm từ hạt. Tuy nhiên, ươm từ hạt nảy sinh nhiều biến dị, không duy trì nguồn gen quý của những cây lan đặc hữu. Vì vậy, lan Hải là một trong những loài rất dễ bị tổn thương. Nâng trên tay một cây lan Hải với cánh hoa màu hồng đặc biệt, ông Duy nhận xét, lan Hải hồng, lan Hải Đà Lạt thuộc loại lan Hải có nguy cơ tuyệt chủng cao, Viện đang cố gắng để nhân giống những giống lan Hải quý trước nguy cơ biến mất những nguồn gen đặc hữu.

Theo Tiến sĩ Nguyễn Hữu Toàn Phan, Viện trưởng Viện Nghiên cứu Khoa học Tây Nguyên, bảo tồn nguồn gen là một trong những nhiệm vụ của Viện. Đặc biệt với những quần thể thực vật dễ bị tổn thương như lan rừng, Viện dành sự quan tâm lớn tới việc nhân giống và bảo tồn.

Tiến sĩ Phan cho biết, trước đây, rừng Tây Nguyên có những quần thể lan rừng rất lớn, làm phong phú hệ động, thực vật của những cánh rừng nguyên sinh đại ngàn. Tuy nhiên, thú chơi lan rừng đã tàn phá nghiêm trọng những quần thể lan quý. Thậm chí, nhiều loài lan quý đã biến mất tới mức rất khó tìm thấy trong tự nhiên. “Chúng tôi đã tìm kiếm, đưa về và bảo tồn trên 300 loài lan rừng đặc hữu của rừng Tây Nguyên. Viện đã nhân giống, tạo sinh cảnh và trồng lan ở môi trường tương tự như trong tự nhiên”. Những vườn lan của Viện Nghiên cứu Khoa học Tây Nguyên nở hoa theo mùa quanh năm, cũng đón những du khách đến thăm và thưởng ngoạn hoa.

Ông Nông Văn Duy chia sẻ, những cán bộ của Viện Nghiên cứu Khoa học Tây Nguyên đã tiến hành nhân giống các loài lan, trồng trong một môi trường giả lập gần giống nhất với tự nhiên. Đây là môi trường để những cây lan bám rễ, phát triển, ra hoa. “Chúng tôi chào đón du khách và cư dân Đà Lạt tới thăm, thưởng thức sắc màu và tìm hiểu về hoa lan rừng, nhất là với các bạn trẻ, các bạn học sinh, sinh viên. Giới thiệu với các bạn về sự phong phú của lan rừng Việt Nam, về tình trạng nguy cấp của lan rừng để lan tỏa trong cộng đồng tình yêu môi trường, nhu cầu thiết thực bảo vệ đa dạng sinh học rừng”.

Nhân giống mỗi cây lan, để lan nở hoa, những

cán bộ của Viện Nghiên cứu Khoa học Tây Nguyên vẫn mong mỗi có một ngày, những cây lan từ vườn ươm sẽ quay trở lại rừng già.

Ông Nông Văn Duy tâm sự: “Chỗ của lan rừng là những cây cổ thụ, là ánh sáng và những hạt nước trời. Chúng tôi bảo tồn, phát triển và mong mỗi sẽ đưa những giống lan hiếm quay lại tự nhiên, để lan rừng được sống trong những khu rừng già thâm u, tái tạo những quần thể lan rừng rộng lớn và phong phú”.

Viện Nghiên cứu Khoa học Tây Nguyên đã tham gia nhiều dự án bảo tồn lan rừng cũng như đưa lan rừng quay trở lại tự nhiên. Tuy nhiên, điều trăn trở của những nhà khoa học vẫn là tình trạng “săn lan” còn tràn lan, khiến những gốc lan rừng luôn trong tình trạng nguy hiểm. Làm sao để cả cộng đồng yêu lan, tôn trọng đa dạng sinh học, sẵn sàng bảo vệ lan để những cánh rừng sống lại quần thể lan là mong mỏi của những người làm công tác bảo tồn.

(Theo baolamdong.vn)

📞 Cá điều hồng hồ Bình Định mở đường xuất ngoại: Xây dựng được chuỗi liên kết sản xuất, tiêu thụ cá điều hồng nuôi trong hồ thủy lợi, để chế biến sashimi xuất khẩu đi Nhật Bản, đây là bước đột phá của khuyến nông Bình Định.

Bắt ngờ của cá điều hồng

Đi thăm mô hình, ông Huỳnh Việt Hùng, Giám đốc Trung tâm Khuyến nông Bình Định, vừa chia sẻ: “Hồ Định Bình có dung tích chứa lớn nhất Bình Định với hơn 226 triệu m³, diện tích mặt nước rộng 1.200ha, người dân địa phương mới chỉ khai thác 1 góc nhỏ diện tích mặt hồ để nuôi cá nước ngọt, hiệu quả rất khả quan. Hiện nay trong lòng hồ Định Bình có 32 hộ nuôi cá lồng với 216 lồng nuôi, tổng thể tích khoảng 10.800m³, chủ yếu là nuôi cá điều hồng, cá thát lát, cá lăng”.

Bình Định hiện có 164 hồ chứa thủy lợi lớn nhỏ, đây là tiềm năng lớn của nghề nuôi trồng thủy sản nước ngọt bằng lồng bè. Hồ chứa nước Định Bình là vùng nuôi chính, chiếm khoảng 60% so tổng thể tích nuôi cá lồng toàn tỉnh, sản lượng đạt khoảng 800 tấn cá thương phẩm các loại, chiếm 60% sản lượng cá nước ngọt của Bình Định; trong đó, sản lượng cá điều hồng chiếm khoảng 70% về thể tích lồng nuôi và sản lượng.

Con cá điều hồng của hồ Định Bình trong những năm qua đã làm nên điều bất ngờ, khi tiếp cận được với người Nhật. Trong chuyến tham quan mô hình nuôi cá nước ngọt trong lòng hồ Định Bình, do Trung tâm Khuyến nông Bình Định tổ chức, ông Kosaburo Kimura, Tổng Giám đốc Công ty TNHH Mãi Tín Bình Định, đã mua cá điều hồng tại đây mang về chế biến thành món sashimi, đóng hộp, gửi về Nhật để các đối tác thử khẩu vị. Sau đó họ nhận được phản hồi tích cực về chất lượng cá điều hồng. Cá ăn không có mùi rong, bùn, thích hợp để chế biến món sashimi.

Rộng đường tiêu thụ cá điều hồng

Bình Định đang thực hiện chính sách hỗ trợ liên

kết sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2019-2025, theo Quyết định số 38/2019/QĐ-UBND ngày 19/07/2019 của UBND tỉnh Bình Định. Những ngày cuối năm 2023, Công ty TNHH Mãi Tín Bình Định và Trung tâm Khuyến nông Bình Định, đã lập Dự án “Hỗ trợ, phát triển sản xuất liên kết theo chuỗi giá trị cá điều hồng thương phẩm tại hồ Định Bình”.

Kinh phí dự kiến gần 57 tỷ đồng, theo hình thức Nhà nước, doanh nghiệp và người dân chung tay làm. Trong đó, Nhà nước sẽ hỗ trợ kinh phí tập huấn, kinh phí sơ kết và tổng kết hàng năm, hỗ trợ cá giống và vật tư, hỗ trợ kinh phí thuê cán bộ kỹ thuật theo dõi mô hình, kinh phí quản lý phí và bảng cấm mô hình dự án. Kinh phí đối ứng của các đối tượng tham gia liên kết gần 32 tỷ đồng; trong đó, có kinh phí của doanh nghiệp dự kiến để thu mua cá điều hồng thương phẩm 85 tấn/năm với giá 55 triệu đồng/tấn, mức giá cao hơn giá thị trường 10%.

Dự án được thực hiện từ năm 2024 đến năm 2026, trong giai đoạn này, thể tích lồng nuôi liên kết sẽ ổn định 8.500m³/2 vụ, năng suất bình quân đạt 42,5kg/m³, sản lượng thu mua 180 tấn/vụ, nhằm đáp ứng nhu cầu thu mua 30 tấn/tháng của doanh nghiệp.

Theo anh Nguyễn Nhi, ở thị trấn Vĩnh Thạnh (huyện Vĩnh Thạnh), cá điều hồng thương phẩm phải đạt trọng lượng từ 0,7kg/con trở lên. Hiện đầu ra của cá điều hồng nuôi trong lòng hồ Định Bình được các thương lái thu mua, để cung ứng cho thị trường các tỉnh Khánh Hòa, Đà Nẵng, Gia Lai. Cá điều hồng thương phẩm đang có giá 50.000 đồng/kg. Biết được ngành chức năng triển khai Dự án hỗ trợ phát triển sản xuất liên kết, theo chuỗi giá trị cá điều hồng thương phẩm tại hồ Định Bình, người nuôi chúng tôi mừng hết lớn. Dự án này sẽ mở rộng đường tiêu thụ cho nghề nuôi cá nước ngọt trong lòng hồ thủy lợi ở Bình Định”.

Theo ông Huỳnh Việt Hùng, Giám đốc Trung tâm Khuyến nông Bình Định, hiện nay, sản lượng cá điều hồng nuôi trong lòng hồ Định Bình, có thể cung ứng ra thị trường khoảng 500 tấn/năm. Tuy nhiên, đó là mới chỉ tính sản lượng người dân nuôi tự phát. Khi đã có Công ty TNHH Mãi Tín Bình Định bao tiêu sản phẩm với giá cao hơn giá thị trường 10%, việc tăng thêm vài chục lồng nuôi, để tăng sản lượng thêm 100-200 tấn/năm, nhằm cung ứng đủ theo yêu cầu của doanh nghiệp, đây là chuyện nằm trong tầm tay. Những năm tới đây, nếu doanh nghiệp có nhu cầu tăng sản lượng thu mua cá điều hồng, thì với 164 hồ thủy lợi, Bình Định cũng có thể thoải mái đáp ứng.

(Theo thuyenvietnam.com.vn)

📞 Bổ sung thảo dược trong chăn nuôi gà cho hiệu quả kinh tế cao: Sở Khoa học và Công nghệ Hải Dương vừa tổ chức nghiệm thu đề tài “Sử dụng thức ăn bổ sung thảo dược trong chăn nuôi gà thương phẩm theo hướng an toàn, chất lượng, hiệu quả kinh tế cao trên địa bàn tỉnh Hải Dương” do

Học viện Nông nghiệp Việt Nam chủ trì.

Đề tài được thực hiện tại 3 cơ sở chăn nuôi trên địa bàn huyện Cẩm Giàng trong hơn 2 năm với tổng số 9.000 con gà trống lai (Đông Tảo và Lương Phượng).

Mỗi cơ sở chăn nuôi thử nghiệm 5 công thức thức ăn gồm: Sử dụng thức ăn hoàn toàn công nghiệp; khẩu phần cơ sở; công thức 1: bổ sung 1% hỗn hợp thảo dược; công thức 2: bổ sung 1,5% hỗn hợp thảo dược; công thức 3: bổ sung 2% hỗn hợp thảo dược. Hỗn hợp thảo dược phối trộn gồm: đơn kim, hoàn ngọc, quế, hồi.

Sau thời gian thực hiện, các công thức thức ăn phối trộn có thành phần dinh dưỡng đáp ứng theo yêu cầu của TCVN 2265:2020 tiêu chuẩn thức ăn cho gà thịt lông màu. Bổ sung hỗn hợp thảo dược gồm đơn kim, hoàn ngọc, hồi và quế trong khẩu phần thức ăn đã cải thiện khả năng sinh trưởng của đàn gà thử nghiệm so với lô đối chứng không bổ sung thảo dược.

Cụ thể, trọng lượng gà khi sử dụng thức ăn theo công thức 1, 2 và 3 đạt từ 3,1-3,3 kg/con. Trong khi đối với đàn gà cho ăn hoàn toàn thức ăn công nghiệp và khẩu phần cơ sở có trọng lượng từ 2,95-3,06 kg/con.

Bổ sung thảo dược ở mức 1,5% và 2% vào khẩu phần ăn đã cải thiện tốt nhất hiệu quả chuyển hóa thức ăn của gà, hạn chế tỷ lệ gà chết do mắc hội chứng đường hô hấp và hội chứng bệnh đường tiêu hóa. Tỷ lệ khỏi bệnh đường tiêu hóa và đường hô hấp của gà sử dụng thức ăn công nghiệp và khẩu phần cơ sở từ 91,4-91,8%, trong khi đàn gà bổ sung thức ăn thảo dược theo các công thức có tỷ lệ khỏi bệnh từ 93,3-95,7%.

Thức ăn bổ sung thảo dược có tác dụng cải thiện chức năng, cải thiện năng suất thịt và tỷ lệ thịt đùi của đàn gà thử nghiệm, giảm lượng mỡ bụng và tỷ lệ mỡ bụng của gà, giảm mùi hôi trong chăn nuôi... Chi phí để sản xuất ra 1 kg gà thịt ở đàn gà sử dụng thức ăn công nghiệp và khẩu phần cơ sở là khoảng 53.300-54.300 đồng, trong khi ở đối với gà sử dụng công thức ăn thảo dược là khoảng 48.500-50.300 đồng.

Đề tài được Hội đồng nghiệm thu đánh giá mang lại hiệu quả cao.

(Theo nguoiichannuoi.vn)

CHUYỂN ĐỔI SỐ

BẮC NINH CÓ 31 GIẢNG VIÊN TOT-IPHM VỀ QUẢN LÝ SỨC KHỎE CÂY TRỒNG TỔNG HỢP

Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn ban hành Quyết định số 3592/QĐ-BNN-BVTV, ngày 23/9/2022 về việc phê duyệt Kế hoạch hành động thúc đẩy ứng dụng Quản lý sức khỏe cây trồng tổng hợp (IPHM) trên cây trồng chủ lực ở Việt Nam, giai đoạn 2022-2030 với mục tiêu cụ thể đến năm 2030 là mỗi tỉnh có ít nhất 5 giảng viên IPHM Quốc gia và 20 giảng viên IPHM cấp tỉnh, làm nền tảng triển khai Kế hoạch hành động thúc đẩy ứng dụng Quản lý

sức khỏe cây trồng tổng hợp trên cây trồng chủ lực ở Việt Nam, giai đoạn 2022-2030 tại các tỉnh, thành phố.

Vừa qua, Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ Thực vật Bắc Ninh phối hợp với Trung tâm Bảo vệ Thực vật phía Bắc tổ chức khóa “Tập huấn nâng cao cho các giảng viên TOT-IPM lên TOT-IPHM” cho 31 giảng viên IPM, trong đó 25 học viên tỉnh Bắc Ninh, 5 học viên IPM tỉnh Hòa Bình và 1 học viên IPM Trung tâm BVTV phía Bắc. Do đó đã nâng số lượng giảng viên IPHM của tỉnh Bắc Ninh hiện nay lên 31 giảng viên IPHM.

Với khung thời gian gồm 11 ngày học tập; phương pháp đào tạo trao đổi hai chiều, kết hợp giữa lý thuyết và thực hành, lấy học viên làm trung tâm, tập trung vào đào tạo các kỹ năng như kỹ năng thuyết trình, thảo luận nhóm, kỹ năng tập huấn cho người lớn tuổi,... các học viên đã hoàn thành các nội dung chương trình theo tài liệu hướng dẫn của Cục Bảo vệ thực vật biên soạn thống nhất sử dụng trong cả nước, tập trung vào 11 chuyên đề và 1 chủ đề đặc biệt, trong đó tập trung vào các nội dung: định nghĩa sơ lược và nguyên tắc của IPHM; sức khỏe cây trồng; sức khỏe đất và dinh dưỡng cho cây trồng; chuỗi liên kết sản xuất; quản lý cỏ dại bền vững; thuốc bảo vệ thực vật; biện pháp đấu tranh sinh học; nông nghiệp sinh thái; nông nghiệp 4.0 và chuyển đổi số; yêu cầu kỹ thuật trong xuất khẩu nông sản Việt Nam.

Chủ đề thực hành: Hướng dẫn xây dựng mô hình sinh thái thủy sinh-Bể cá mini; đánh giá tác động của thuốc trừ bệnh, thuốc trừ sâu, thuốc trừ cỏ đến sâu hại, thiên địch và hệ sinh thái thủy sinh mô hình bể cá. Thí nghiệm đánh giá tỷ lệ nảy mầm, sức khỏe hạt giống. Tham quan mô hình sản xuất ớt chuông ứng dụng công nghệ cao trong nhà màng tại thôn Phương Triện, xã Đại Lai, huyện Gia Bình.

Kết thúc khóa học, tất cả học viên khóa TOT-IPM đã hoàn thành chương trình đào tạo và được cấp giấy chứng nhận giảng viên TOT-IPHM, có đủ trình độ để tổ chức, giảng dạy các lớp TOT-IPHM cấp tỉnh và lớp huấn luyện nông dân tại địa phương, đã nâng số lượng giảng viên IPHM của tỉnh Bắc Ninh lên 31 giảng viên. Đây sẽ là các nhân tố tích cực để tuyên truyền, nhân rộng chương trình IPHM, là hạt nhân để thực hiện thành công Kế hoạch thúc đẩy ứng dụng chương trình Quản lý sức khỏe cây trồng tổng hợp (IPHM) trên cây trồng chủ lực./.

(Theo khuyennongvn.gov.vn)

QUẢNG NAM: KHAI TRƯƠNG SẢN THƯƠNG MẠI ĐIỆN TỬ SÂM NGỌC LINH

Cây sâm Ngọc Linh, dược liệu và các mặt hàng nông sản lên sản thương mại điện tử nhằm đảm bảo mua bán, tránh tình trạng hàng nhái, hàng không rõ nguồn gốc...

UBND huyện Nam Trà My (Quảng Nam) vừa tổ chức khai trương sản thương mại điện tử sâm Ngọc Linh, dược liệu và hàng nông sản.

Đây là trang thông tin điện tử thành phần của Cổng thông tin điện tử huyện, hoạt động với 3 tên miền, gồm tên miền sở hữu của nhà nước là “phienchosam.quangnam.gov.vn”; hai tên miền thương mại là “phienchosam.vn” và “phienchosam.com.vn”. Các website này được quản lý chặt chẽ bởi các cơ quan quản lý nhà nước, được cam kết về chất lượng, xuất xứ của các sản phẩm.

Theo ông Trần Văn Mẫn, Phó Chủ tịch UBND huyện Nam Trà My, cây sâm Ngọc Linh và dược liệu trên địa bàn huyện là những sản phẩm thế mạnh để người dân thoát nghèo, phát triển kinh tế. Thời gian qua, việc mua bán sâm, dược liệu được đẩy mạnh thông qua các phiên chợ sâm Ngọc Linh và dược liệu hằng tháng cùng các nền tảng mạng xã hội như Facebook, Zalo, YouTube...

Tuy nhiên, việc kinh doanh trên mạng đã bộc lộ hạn chế là không được thực hiện thường xuyên, khách hàng ít có cơ hội chọn doanh nghiệp cũng như sản phẩm đảm bảo. Bên cạnh các cơ sở kinh doanh uy tín về sâm Ngọc Linh, thời gian qua, tình trạng rao bán, quảng cáo các loại sâm giả, không rõ nguồn gốc, xuất xứ xuất hiện tràn lan trên không gian mạng.

Điều này đã ảnh hưởng đến niềm tin của khách hàng đối với sâm Ngọc Linh, hiểu sai về chất lượng của sâm và uy tín của các tổ chức, doanh nghiệp chân chính. Đồng thời gây thiệt hại cho khách hàng có nhu cầu nhưng lại mua phải sâm không đúng chất lượng như mong muốn.

“Trước thực trạng trên, UBND huyện đã xây dựng sàn thương mại điện tử cho các sản phẩm từ sâm Ngọc Linh, dược liệu và hàng nông sản đặc trưng trên địa bàn huyện. Đây được xem như phiên chợ số, vì tất cả các doanh nghiệp, sản phẩm được bày bán trên sàn luôn mở cửa online và chuyển đến tận nơi cho khách hàng, có sự cam kết và thỏa thuận”.

Cũng theo ông Mẫn, sắp tới, huyện Nam Trà My sẽ ban hành quy chế vận hành, thành lập ban quản trị để vận hành, nâng cấp sàn thương mại điện tử cho phù hợp và phát triển các sản phẩm đa dạng, phong phú hơn, ứng dụng các nền tảng chuyển đổi số, tăng cường tính năng, tiện ích, phục vụ nhu cầu người dân, doanh nghiệp và khách hàng.

(Theo nongsanviet.nongnghiep.vn)

TP HỒ CHÍ MINH XEM XÉT CHÍNH SÁCH THỬ NGHIỆM MÁY BAY KHÔNG NGƯỜI LÁI

Vừa qua, UBND TP. Hồ Chí Minh tổ chức phiên họp về tình hình kinh tế - xã hội quý I, nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm quý II/2024. Tại phiên họp, ông Phan Văn Mãi, Chủ tịch UBND TP. Hồ Chí Minh yêu cầu tập trung triển khai các nhiệm vụ liên quan đến chuyển đổi số và triển khai Nghị quyết số 98/2023/QH15 ngày 24/6/2023 của Quốc hội về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển thành phố Hồ Chí Minh. Cụ thể là hoàn thiện hồ sơ

để trình triển khai cơ chế thử nghiệm (sandbox) trong lĩnh vực khoa học và công nghệ. Trước hết, Thành phố có thể ban hành cơ chế thử nghiệm với lĩnh vực máy bay không người lái, xe không người lái và sẽ tính toán thêm với wifi. Cùng với đó, TP. Hồ Chí Minh sẽ tổ chức hoàn thiện đề án kiểm soát khí thải giao thông. Đây là nội dung quan trọng để cụ thể hóa Nghị quyết 98, góp phần giải quyết vấn đề phát triển bền vững.

Việc thử nghiệm các phương tiện không người lái và các lĩnh vực công nghệ khác đã được Sở KH&CN TP. Hồ Chí Minh đề xuất từ năm 2023, dự kiến triển khai trong các Khu công nghệ, Trung tâm sáng tạo. Các doanh nghiệp thử nghiệm sản phẩm sẽ được hỗ trợ tối đa 30% tổng kinh phí từ ngân sách và được hỗ trợ pháp lý trong việc xin giấy phép trong và ngoài thẩm quyền của UBND TP. Hồ Chí Minh.

Theo Sở KH&CN TP. Hồ Chí Minh, công nghệ được thử nghiệm phải được thiết kế, xây dựng khung quản lý rủi ro, hạn chế tác động tiêu cực cho xã hội. Doanh nghiệp phải xây dựng phương án hợp lý về xử lý, khắc phục các vấn đề xảy ra trong quá trình thử nghiệm. Công nghệ cũng phải được cung ứng ra thị trường sau khi hoàn thành thử nghiệm và mang lại hiệu quả kinh tế - xã hội cho TP. Hồ Chí Minh.

Một số doanh nghiệp hiện nay đang mong muốn chính sách thử nghiệm máy bay không người lái sớm đi vào thực tế. Đối với các công ty sản xuất drone/UAV, việc xin giấy phép bay để thử nghiệm sản phẩm là khá khó khăn. Mỗi lần cất cánh là một lần phải xin phép. Công ty MiSmart chuyên sản xuất máy bay không người lái đang mong muốn được thử nghiệm trong Khu Công nghệ cao Saigon Hi-tech Park mà không cần xin giấy phép. Dù có sự ủng hộ của Bộ Quốc Phòng để phát triển các công nghệ lưỡng dụng nhưng MiSmart vẫn phải mất vài ngày đến vài tuần để xin phép bay. Các thủ tục này có thể làm chậm quá trình nghiên cứu và phát triển của doanh nghiệp. Nếu có khu thử nghiệm riêng thì việc kiểm tra sản phẩm sẽ rất nhanh. Chẳng hạn, MiSmart đang phát triển các ứng dụng bay quan sát lưới điện và trạm viễn thông. Họ có thể dựng hai cột mô phỏng các trạm viễn thông để UAV theo dõi mỗi ngày. Hoặc họ cũng có thể theo dõi xe cộ di chuyển trong khu thử nghiệm để phát triển các ứng dụng giám sát giao thông thời gian thực.

(Theo vista.gov.vn)

CÔNG NGHỆ VÀ ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

CUỘC THI KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO TỈNH BÌNH THUẬN LẦN II NĂM 2022 – 2024, CÁC GIẢI PHÁP CHẾ BIẾN THANH LONG VÀO VÒNG CHUNG KẾT

15 giải pháp, mô hình vào vòng chung kết Cuộc thi “Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Bình Thuận lần II năm 2022 - 2024” với chủ đề “Khởi nghiệp đổi

mới sáng tạo – Khát vọng vươn xa”. Điều nổi bật, có khá nhiều mô hình trong đó chiết xuất, chế biến từ trái thanh long, sản phẩm lợi thế Bình Thuận

Các sản phẩm lợi thế

Có thể kể các giải pháp như: Phát huy tài nguyên bản địa và nâng cao giá trị trái thanh long Bình Thuận của Trần Thị Kim Linh, Nguyễn Ngọc Bảo (thị trấn Phú Long, Hàm Thuận Bắc). Từ trái thanh long, nhóm này đã chế biến ra nước ép lên men tự nhiên 100%, siro, mứt, kẹo, thanh long sấy dẻo bắt mắt được nhiều khách hàng trong, ngoài tỉnh ưa chuộng, xem như đặc sản Bình Thuận để chọn mua làm quà. Tương tự, là các giải pháp: Kem thanh long, mứt thanh long, bánh phồng tôm thanh long của bà Nguyễn Hoàng Thư Hương (thị trấn Ma Lâm, Hàm Thuận Bắc); Chuối sản phẩm nông nghiệp tuần hoàn trong chế biến thanh long xanh Bình Thuận hướng đến phát triển bền vững, của Lê Thị Nguyên Hà (xã Hải Ninh, Bắc Bình); sản phẩm mỹ phẩm đến từ vỏ thanh long của Đoàn Thị Kiều Vân (Phú Tài, TP. Phan Thiết); “Yummy plastic” màng bọc ăn được và thay đổi màu sắc theo tình trạng thực phẩm được chiết xuất từ vỏ chanh dây, vỏ thanh long (nhóm tác giả Trường Đại học Quốc tế TP. HCM). Các sản phẩm đa dạng từ nguyên liệu trái thanh long địa phương đều được Ban tổ chức chấm thi sơ khảo đánh giá cao về mẫu mã, chất lượng, tạo sản phẩm hàng hóa.

Cùng với đó, các sản phẩm khác tạo nên nét mới, đã và đang được khách hàng đón nhận, sử dụng vào đời sống. Đó là các giải pháp: Sản xuất ống hút gạo, bún phở sấy khô (dáng sợi thẳng) nhằm bảo vệ môi trường và nâng tầm giá trị hạt gạo (tác giả Trương Thị Hồng Hà, xã Phú Lạc, Tuy Phong); nông nghiệp sạch, chăn nuôi đồng, bồ câu đặc sản kết hợp du lịch trải nghiệm (Nguyễn Minh Tâm, Nguyễn Văn Tánh xã Thiện Nghiệp, Phan Thiết); Sản xuất giống gốc nấm đông trùng hạ thảo và đa dạng hóa các sản phẩm từ nấm này của Nguyễn Minh Đông (Trung tâm Thông tin Ứng dụng Tiến bộ Khoa học & Công nghệ Bình Thuận). Lĩnh vực công nghệ có các giải pháp: Ứng dụng công nghệ sinh học để thủy phân phế phẩm cá biển thành dưỡng chất hữu cơ quý giá cho cây trồng (ông Hồ Trinh, phường Lạc Đạo, TP. Phan Thiết). Hay Hệ thống giao tiếp đa chức năng và cảnh báo đối tượng lạ cho người khuyết tật với công nghệ trí tuệ nhân tạo (nhóm tác giả Trường THPT Tánh Linh); Dùng ứng dụng Microsoft Excel để tính thời gian và chiết xuất thành tích của vận động viên thể thao đạt hiệu quả cao nhất, (nhóm tác giả huyện Phú Quý); Điểm danh tự động học sinh vào trường theo công nghệ nhận dạng khuôn mặt (nhóm tác giả Trường THPT Tánh Linh)...

Nâng cao tinh thần khởi nghiệp

Ông Nguyễn Hoài Trung, Phó Giám đốc Sở KH&CN, Trưởng ban Tổ chức cuộc thi cho hay: Các giải pháp vào vòng chung kết đến từ các tác giả, nhóm tác giả trong, ngoài tỉnh ở các lĩnh vực công nghệ - kỹ thuật, nông nghiệp - công nghệ chế biến

sản phẩm lợi thế của tỉnh cùng mô hình du lịch sinh thái. Thông qua đó góp phần nâng cao nhận thức, xây dựng tinh thần khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, tạo sự lan tỏa đến đông đảo người dân trên địa bàn tỉnh. Đồng thời từng bước hình thành hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo cho tỉnh Bình Thuận; khơi dậy đam mê khởi nghiệp thế hệ trẻ, hỗ trợ triển khai các sản phẩm, dự án tiềm năng. Cuộc thi Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Bình Thuận lần II năm 2022 - 2024 là hoạt động nhằm triển khai thực hiện có hiệu quả Kế hoạch của UBND tỉnh Bình Thuận hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo của tỉnh Bình Thuận đến năm 2025.

(Theo baobinhthuan.com.vn)

ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ DI TRUYỀN TRONG CHỌN GIỐNG CÁ CHÉP

Công nghệ di truyền phân tử đang phát triển mạnh mẽ, đã được minh chứng hiệu quả ứng dụng trong chương trình chọn giống các loài thủy sản trên thế giới bao gồm cá chép. Triển khai mới các chương trình chọn giống cá chép, kết hợp di truyền số lượng và di truyền phân tử là hướng đi cần thiết để Việt Nam nâng cao chất lượng con giống cá chép cũng như thúc đẩy ngành nuôi trồng thủy sản bền vững công nghệ cao.

Các phương pháp chọn giống ngày nay kết hợp giữa phương pháp di truyền truyền thống (dựa trên thông tin về kiểu hình và phả hệ) và phương pháp di truyền phân tử (thông tin về sự sai khác trong trình tự DNA-chỉ thị phân tử) cho kết quả chính xác và rút ngắn quá trình chọn lọc.

Chỉ thị phân tử là các trình tự DNA phản ánh sự đa dạng gen hay đa hình gen được tạo ra bởi các đột biến trong hệ gen. Công nghệ dựa trên bộ gen bao gồm chỉ thị phân tử, phân tích gen, nghiên cứu định lượng (QTL), nghiên cứu kết hợp gen (GWAS), phân tích biểu hiện và phân tích tin sinh học là những công cụ tiềm năng được sử dụng để xác định các biến thể kiểu gen liên quan đến các tính trạng kiểu hình cụ thể, từ đó có thể dự đoán được các kiểu hình có tác động tích cực đến sản xuất hoặc chất lượng sản phẩm.

Trên thế giới, cá chép là một trong những đối tượng được nghiên cứu phát triển các chỉ thị phân tử từ rất sớm. Các nghiên cứu đầu tiên tập trung vào phát triển các chỉ thị microsatellite, đây là chỉ thị đồng trội, độ đa hình cao, dễ phát hiện và tuân theo quy luật di truyền Mendel, rất phù hợp để nghiên cứu cấu trúc quần thể, phân tích phả hệ và có khả năng phát hiện sự khác biệt giữa các loài có quan hệ gần gũi. Cùng với sự phát triển của công nghệ gen, chỉ thị đa hình nucleotide đơn (SNP) được sử dụng rộng rãi, do chỉ thị này bao gồm hơn 90% sự sai khác giữa các cá thể, là một công cụ mới, mạnh mẽ trong nghiên cứu di truyền phân tử. Hai loại chỉ thị phân tử này đã được phát triển và ứng dụng rộng rãi cho các nghiên cứu về đa dạng di truyền, cấu trúc gen, lập bản đồ liên kết tính trạng hỗ trợ cho các chương trình chọn giống cá chép.

Ở Việt Nam, các nghiên cứu đầu tiên về chỉ thị

phân tử và ứng dụng trong chọn giống thủy sản được tiến hành trên đối tượng cá tra. Chỉ thị Microsatellite đã được sử dụng để nghiên cứu gen liên kết tính trạng màu sắc thịt; nghiên cứu đa dạng di truyền các quần đàn cá tra bố mẹ sử dụng chỉ thị RAPD và AFLP; đánh giá đa dạng di truyền các quần đàn cá tra chọn giống; ứng dụng chỉ thị phân tử microsatellite trong nghiên cứu phả hệ cá tra chọn giống và gần đây nhất là nghiên cứu đánh giá đa dạng di truyền cá tra tự nhiên ứng dụng bộ chỉ thị Microsatellite.

Bên cạnh đó, ứng dụng công nghệ giải trình tự thế hệ mới trong nghiên cứu giải mã toàn bộ hệ gen phiên mã và phát triển chỉ thị SNP liên kết tính trạng sinh trưởng nhanh cá tra chọn giống cũng được thực hiện bởi nhóm nghiên cứu của Kim Thị Phương Oanh và ctv., (2018). Nghiên cứu đánh giá biến dị di truyền bằng chỉ thị Microsatellite của 9 quần đàn cá rô phi vằn được tạo ra bởi việc lai tạo giữa 3 dòng cá là cá rô phi vằn dòng GIFT, cá rô phi vằn dòng Đài Loan và cá rô phi vằn chọn giống thế hệ thứ 7 tại Viện Nghiên cứu NTTS I; Chỉ thị Microsatellite đánh giá đa dạng di truyền đàn ban đầu cho chương trình chọn giống cá rô phi đỏ và rô phi vằn sinh trưởng trong điều kiện nhiệt độ không tối ưu; Nghiên cứu di truyền của chỉ thị Microsatellite trên cá rô phi lai xa sản xuất cá đơn tính đực.

Trên cá chép các nghiên cứu sử dụng chỉ thị phân tử trong phân tích di truyền trên cũng được thực hiện từ năm 2006. Thái Thanh Bình và ctv. đã nghiên cứu cấu trúc di truyền sử dụng DNA ty thể và đa dạng di truyền sử dụng Microsatellite (2007), nhằm đánh giá và lựa chọn các quần đàn cá chép sử dụng cho các chương trình sản xuất giống. Nhóm tác giả Nguyễn Hữu Ninh và Ctv. (2011), đã sử dụng bảy chỉ thị microsatellite trong nghiên cứu xây dựng phả hệ gia đình cho đàn cá chép chọn giống qua 3 thế hệ G0, G1 và G2.

Tuy nhiên, các nghiên cứu chỉ thị phân tử ứng dụng cho chọn giống cá chép ở Việt Nam còn chưa được chú trọng và áp dụng hiệu quả vào các chương trình chọn giống như cá tra và cá rô phi. Nghiên cứu được thực hiện gần đây nhất là nghiên cứu định danh và cấu trúc di truyền sử dụng gen COI và Dloop cho các đàn cá chép thuộc các vùng địa lý khác nhau.

(Theo thuy-sanvietnam.com.vn)

ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ SẤY ĐÔNG KHÔ TRONG SẢN XUẤT QUY MÔ CÔNG NGHIỆP

Trung tâm Ứng dụng, Kỹ thuật và Thông tin Khoa học Công nghệ (Sở Khoa học và Công nghệ Long An) vừa phối hợp cùng Trung tâm Kỹ thuật Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng 3 và Công ty TNHH Công nghệ Thực phẩm Bear đã tổ chức Hội thảo ứng dụng công nghệ sấy đông khô trong sản xuất quy mô công nghiệp phục vụ doanh nghiệp vừa và nhỏ.

Mục tiêu của hội thảo là giới thiệu công nghệ và

thiết bị sấy đông khô và ứng dụng chúng trong chế biến nông sản. Điều này sẽ giúp các doanh nghiệp và cơ sở sản xuất có thêm lựa chọn để áp dụng vào quy trình sản xuất, từ đó nâng cao chất lượng và khả năng cạnh tranh của sản phẩm trên thị trường.

Tại sự kiện này, các đại diện từ Công ty TNHH Công nghệ thực phẩm Bear đã trình bày tham luận về ứng dụng công nghệ sấy đông khô trong quy mô công nghiệp. Đồng thời, đại diện từ Trung tâm Kỹ thuật Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng 3 đã hướng dẫn công bố và chia sẻ một số lưu ý quan trọng về việc bảo đảm chất lượng sản phẩm sấy.

Ngày nay, sự phổ biến của thực phẩm sấy khô ngày càng tăng cao do sự tiện lợi, nhanh chóng và an toàn cho sức khỏe mà nó mang lại. Điều này đã tạo ra nhu cầu lớn cho các sản phẩm sấy đông khô. Công nghệ sấy đông khô, hay còn được gọi là sấy thăng hoa, đã đạt được sự quan tâm đặc biệt trong vài thập kỷ gần đây do khả năng giữ được hình dạng của các sản phẩm sấy, bảo toàn hương vị, dinh dưỡng và độ giòn tự nhiên của thực phẩm mà không cần sử dụng chất bảo quản hóa học.

Hiện nay, có nhiều công nghệ sấy khô đa dạng được áp dụng trên thế giới để xử lý và bảo quản nông sản. Một số công nghệ phổ biến như:

Sấy khô bằng không khí nóng: Đây là phương pháp truyền thống, sử dụng không khí nóng để hấp thụ hơi nước từ nông sản. Nhiệt độ và độ ẩm của không khí được kiểm soát để đảm bảo quá trình sấy diễn ra hiệu quả.

Sấy khô bằng sóng siêu âm: Công nghệ này sử dụng sóng siêu âm để kích thích phân tử nước trong sản phẩm nông nghiệp và chuyển chúng thành hơi nước, giúp sản phẩm khô nhanh chóng.

Sấy đông lạnh: Trái ngược với sấy khô bằng nhiệt độ cao, sấy đông lạnh sử dụng lạnh đông để lấy nước từ nông sản. Phương pháp này thường được sử dụng cho các loại nông sản nhạy cảm với nhiệt độ cao.

Sấy khô bằng chân không: Trong phương pháp này, không khí được loại bỏ từ không gian xung quanh sản phẩm để tạo ra áp suất thấp, khiến cho nước trong sản phẩm bay hơi nhanh chóng.

Sấy khô bằng tia cực tím (UV): Công nghệ này sử dụng tia UV để hấp thụ nước từ nông sản. UV cũng có thể diệt khuẩn và vi khuẩn, giúp nông sản được bảo quản lâu hơn.

Sấy khô bằng hạt siêu lạnh: Công nghệ này sử dụng hạt lạnh để làm giảm nhiệt độ của nước trong sản phẩm, khiến cho nước chuyển thành tinh thể lạnh và dễ dàng loại bỏ.

Sấy khô bằng hơi nước áp suất cao (HACCP): Phương pháp này sử dụng áp suất cao để tạo ra nhiệt độ cao, giúp loại bỏ nước từ nông sản.

Những công nghệ trên đều có ưu điểm và nhược điểm riêng, và sự lựa chọn phụ thuộc vào loại nông sản, yêu cầu về chất lượng và ngân sách của doanh nghiệp.

(Theo vista.gov.vn)

**NGHIÊN CỨU PHÁT TRIỂN VÀ TRIỂN KHAI
ỨNG DỤNG CÁC MÔ HÌNH CHIẾU SÁNG
ĐIỀU KHIỂN QUANG CHU KỲ BẰNG ĐÈN LED
CHUYÊN DỤNG NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ
SẢN XUẤT HOA CÚC THƯƠNG MẠI TẠI KHU
VỰC TÂY NGUYÊN**

Nhằm phát triển và triển khai ứng dụng công nghệ chiếu sáng điều khiển quang chu kỳ bằng phương pháp phá đêm cho ít nhất 3 loài hoa cúc thương mại tại khu vực Tây Nguyên và xây dựng được đội ngũ cán bộ nghiên cứu có khả năng làm chủ công nghệ và kỹ năng thiết kế để cho ra được sản phẩm và giải pháp hoàn chỉnh có lợi thế cạnh tranh cao, GS.TS. Phan Hồng Khôi và các cộng sự tại Trung tâm Phát triển Công nghệ cao - Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam đã thực hiện đề tài: “Nghiên cứu phát triển và triển khai ứng dụng các mô hình chiếu sáng điều khiển quang chu kỳ bằng đèn LED chuyên dụng nhằm nâng cao hiệu quả sản xuất hoa Cúc thương mại tại khu vực Tây Nguyên”. Sau một thời gian triển khai thực hiện, nhóm đề tài thu được các kết quả như sau:

1) Đã hoàn thành nghiên cứu thiết kế và chế tạo 1.000 bộ đèn LED chuyên dụng để nghiên cứu ứng dụng trong chiếu sáng điều khiển quang chu kỳ cây hoa cúc thương mại với các thông số kỹ thuật như sau:

- Đèn LED chuyên dụng dạng 3U
- 250 bộ đèn LED 3U-630: dạng 3U được chế tạo từ 100 % chip LED đ (630 nm); Công suất: 7W; Hệ số công suất: 0,35; Dòng điện vào: 0,08463 A; Điện áp: 220 W; Tần số đo: 50 Hz; Phytosynthetic Photon Flux (PPF): 6,4967 $\mu\text{mol/s}$; E27; IP 65.
- 650 bộ đèn LED 3U-660: dạng 3U được chế tạo từ 100 % chip LED đ sâu (660 nm); Công suất: 7 W; Hệ số công suất: 0,4568; Dòng điện vào: 0,06584 A; Điện áp: 220 W; Tần số đo: 50 Hz; Phytosynthetic Photon Flux (PPF): 11,697 $\mu\text{mol/s}$; E27; IP 65.

- Đèn LED chuyên dụng dạng thanh (LED Bar)

Đã hoàn thành nghiên cứu thiết kế và chế tạo thử 100 bộ đèn LED Bar có các thông số kỹ thuật: Kích thước: 303 x 35 x 25 (mm), v bảo vệ/tản nhiệt bằng nhôm và nhựa PC; cấp bảo vệ IP 53; Nguồn điện: 220 VAC; Công suất điện danh định: 7 W; Phát xạ ánh sáng đ bước sóng 630 nm hoặc 660 nm; Phân bố độ rọi đồng đều 60% trong góc chiếu 60°.

2) Đã hoàn thành nghiên cứu thiết kế và chế tạo 100 bộ điều khiển đa kênh

Bộ điều khiển đa kênh gồm 5 kênh điều khiển độc lập, mỗi kênh có thể cung cấp nguồn điện 220 VAC, tối đa 1000 VA cho tải. Mỗi kênh có thể thiết lập 5 chu trình bật & tắt trong 1 ngày, phân giải 1 phút. Chu trình được lập đi lặp lại hàng ngày. Có màn hình LCD hiển thị thời gian, trạng thái cấp điện và chương trình bật tắt điện của từng kênh. Có bàn phím dùng để thiết lập chương trình bật tắt điện cho từng kênh.

3) Đã hoàn thiện 01 Quy trình công nghệ đèn LED chuyên dụng cho chiếu sáng phá đêm cây hoa

cúc; 01 Bản thiết kế kỹ thuật bộ đèn LED chuyên dụng (dạng thanh) và 01 bản thiết kế kỹ thuật bộ điều khiển thời gian.

4) Đã chế tạo, sản xuất các loại đèn LED NN sử dụng trong nhân giống cây hoa cúc.

5) Đã xây dựng được quy trình sản xuất giống hoa cúc dưới điều kiện ánh sáng LED NN.

Trong giai đoạn in vitro, đèn LED TUB3R7-660 thích hợp nhất cho quá trình phát sinh đa chồi của 3 giống hoa cúc (Pha Lê, Kim Cương, Farm), còn đèn LED TUB1R5W1-660 phù hợp cho giai đoạn tạo cây cúc hoàn chỉnh. Trong giai đoạn vườn ươm, đèn LED TUB3R7-660 thích hợp nhất cho quá trình phát sinh chồi từ cây mẹ với hiệu suất nhân chồi tăng so với đèn compact là 67,91% đối với giống Pha Lê; 17,47% đối với giống Kim Cương và 26,89% đối với giống Farm. Đèn LED 9B1R5W1-660 phù hợp cho giai đoạn sinh trưởng phát triển của cây con. Sử dụng các loại đèn LED trong nhân giống hoa cúc đã nâng cao chất lượng và hiệu quả kinh tế cho quá trình sản xuất cây giống hoa cúc do đã tiết kiệm được > 50% chi phí điện năng so với đèn huỳnh quang và đèn compact 20 W.

6) Đã đánh giá ảnh hưởng của thời gian chiếu sáng bằng đèn LED đến mức độ biểu hiện của 5 gen (FT, CO, Leafy, Apetala1 và Terminal Flower 1 (TFL1)) liên quan đến quá trình ra hoa của 3 loại cúc

Xác định đc 2 gen là CO và TFL là các gen chính liên quan chặt đến quá trình ra hoa ở cây hoa cúc. Giai đoạn đầu của quá trình chiếu sáng không ảnh hưởng nhiều đến sự biểu hiện của gen CO và TFL ở tất cả các giống cúc nghiên cứu. Hiệu quả pha đêm được ghi nhận ở giai đoạn muộn, sau 21 ngày chiếu sáng đối với Giống Pha lê và Farm và sau 40 ngày chiếu sáng đối với giống Kim Cương. Mức độ biểu hiện của gen CO ở lô chiếu sáng luôn thấp hơn đáng kể so với lô đối chứng. Ở điều kiện chiếu sáng 1 giờ trở lên, mức độ biểu hiện của gen TFL cao gấp khoảng từ 1,3 -1,5 lần so với lô đối chứng.

7) Đã xây dựng được quy trình chiếu sáng điều khiển quang chu kỳ bằng đèn LED chuyên dụng cho 3 giống cúc thương mại tại Tây Nguyên.

8) Đã xây dựng thành công các mô hình trình diễn chiếu sáng điều khiển quang chu kỳ cây hoa cúc Pha Lê/Kim Cương/Farm bằng đèn LED chuyên dụng ở trong nhà lưới.

9) Đã xây dựng thành công mô hình trình diễn chiếu sáng điều khiển quang chu kỳ cây hoa Cúc Pha Lê/Kim Cương/Farm bằng đèn LED chuyên dụng ở ngoài đồng ruộng.

Các kết quả đạt được của đề tài có tính ứng dụng cao. Tuy nhiên, vẫn còn có một số tồn tại cần phải tiếp tục nghiên cứu, triển khai tiếp như cần tiếp tục thực hiện các nghiên cứu hoàn thiện đèn LED Bar để đèn LED Bar sớm trở thành sản phẩm thương mại. Đèn LED Bar mới chỉ được thử nghiệm ở thời gian chiếu sáng 1h/đêm và ở mô hình ngoài đồng ruộng, nên cần có thêm các nghiên cứu sâu

hơn về ứng dụng đèn LED thanh (LED Bar) trong chiếu sáng cho cây hoa cúc trong nhà lưới và ngoài đồng ruộng.

Để các cơ sở sản xuất dễ dàng chấp nhận áp dụng công nghệ chiếu sáng LED chuyên dụng một cách rộng rãi trong sản xuất hoa cúc, cần hỗ trợ cho người sử dụng nhận thức được lợi ích thực sự của công nghệ mới này. Dựa trên những lợi ích của đèn LED mang lại về hiệu quả kinh tế, xã hội, môi trường cần tiếp tục triển khai nghiên cứu ứng dụng đèn LED trong nhân giống và sản xuất các loại cây trồng khác có giá trị kinh tế cao.

(Theo vista.gov.vn)

NGHIÊN CỨU, ỨNG DỤNG VÀ CHUYỂN GIAO CÔNG NGHỆ PHỤC VỤ KHAI THÁC, BẢO TỒN VÀ PHÁT TRIỂN MỘT SỐ CHẾ PHẨM TỪ MỘT VÀI LOÀI NẤM LINH CHI (*GANODERMA SPP.*) TẠI KHU VỰC TÂY NGUYÊN

Linh chi (*Ganoderma lucidum*) là một loại dược liệu được trồng trọt từ lâu đời, là một loại dược liệu quý hiếm, được ghi trong sách “Thần Nông bản thảo” từ 2000 năm trước. Linh chi được coi là một sản vật quý hiếm của đất rừng Đại Nam, nổi bật với các tác dụng như: kiện não, bảo can, cường tâm, kiện vị, cường phế, giải độc, giải cảm và giúp con người sống lâu, tăng tuổi thọ. Giá trị dược lý của Linh Chi càng được khẳng định khi Hội nghị Nấm học thế giới thành lập Viện nghiên cứu Linh Chi Quốc tế tại New York..

Một trong hai nhóm hoạt chất chính được nghiên cứu nhiều nhất trong Linh chi được triterpen - nhóm chất có tiềm năng được trong việc phòng ngừa và hỗ trợ điều trị nhiều bệnh khác nhau, đặc biệt giúp ngăn chặn các gốc tự do, chống lại các tế bào khối u và sự phát triển của các tế bào ung thư. Với công dụng phong phú và đa dạng, các chế phẩm từ nấm Linh chi ra đời ngày càng nhiều nhằm phục vụ chăm sóc sức khỏe của người dân. Tuy nhiên, Dược điển Việt Nam 5 chỉ mới kiểm soát hàm lượng chất chiết được trong dược liệu chưa kiểm soát các nhóm hoạt chất như triterpenoid, Dược điển Mỹ cũng đã xây dựng chuyên luận kiểm soát chất lượng Linh Chi dựa trên 10 triterpenoid sử dụng chất chuẩn chính là acid ganoderic A và cao chuẩn nhưng các hoạt chất này có giá thành khá cao và khó khăn khi nhập khẩu, vì vậy cần có nghiên cứu về phân lập và điều chế các chất đối chiếu này. Nấm trong khu vực nhiệt đới gió mùa, Việt Nam có lượng mưa lớn quanh năm với rừng xanh nhiệt đới, đây là điều kiện thuận lợi cho các loài nấm phát triển. *Ganoderma* là loại nấm bán ký sinh, trên các dạng thân gỗ mục, phân bố trên khắp dọc đất nước từ dãy Hoàng Liên Sơn đến dãy Trường Sơn, khu vực Tây Nguyên, kéo dài đến vùng Đông Nam Bộ, và các rừng mưa ở Phú Quốc. Mặc dù sự đa dạng của *Ganoderma* đã được nhiều nhà khoa học công bố. Tuy nhiên, chưa có điều tra tổng thể nào về các loài nấm Linh chi ở Tây Nguyên, đánh giá tiềm lực của nguồn dược liệu quý giá này và có phương án bảo tồn, phát triển trong

tương lai. Hiện nay, Linh chi đồ được trồng và bán khá nhiều trên thị trường, nhưng chủ yếu dưới dạng nông nghiệp hoặc một số dược liệu, cao dược liệu và thuốc đông dược do đó cần phát triển đa dạng hơn nữa các dòng sản phẩm tinh từ Linh chi nhằm giải quyết các vấn đề về đầu ra cho người nuôi trồng. Đồng thời, phải hướng tới việc kiểm soát nuôi trồng, chất lượng Linh chi theo quy trình đạt chất lượng để đáp ứng nhu cầu làm thuốc, thực phẩm chức năng cho thị trường và hướng tới xuất khẩu.

Xuất phát từ các nhu cầu trên, PGS. TS. Trần Việt Hùng cùng các cộng sự tại Viện Kiểm nghiệm Thuốc TP. Hồ Chí Minh đã thực hiện đề tài “Nghiên cứu, ứng dụng và chuyển giao công nghệ phục vụ khai thác, bảo tồn và phát triển một số chế phẩm từ một vài loài nấm Linh chi (*Ganoderma spp.*) tại khu vực Tây Nguyên” nhằm điều tra đánh giá tiềm năng, nghiên cứu khả năng phát triển nguồn gen của một số loài nấm Linh chi (*Ganoderma spp.*) có giá trị của khu vực Tây Nguyên; nghiên cứu nhân giống, phát triển, ứng dụng, tạo ra 4 sản phẩm từ các loài nấm Linh chi (*Ganoderma spp.*) ở khu vực Tây Nguyên; chuyển giao công nghệ, phục vụ khai thác, bảo tồn và phát triển một số loài nấm Linh chi (*Ganoderma spp.*) tại Tây Nguyên.

Trong khuôn khổ thực hiện đề tài, nhóm nghiên cứu đã đáp ứng được các mục tiêu đề ra.

1. Điều tra đánh giá tiềm năng, nghiên cứu khả năng phát triển nguồn gen của một số loài nấm Linh chi (*Ganoderma spp.*) có giá trị của khu vực Tây Nguyên

- Đã thu được mẫu ở 8 vùng Gia Lai, Đắk Lắk, Đắk Nông, Lâm Đồng, Kon Tum, Quảng Nam, Khánh Hòa, Đồng Nai với tỉ lệ thu mẫu đạt 100%-140% theo kế hoạch đặt ra. Mẫu thu thập về được phân loại và đánh số thứ tự, bảo quản ở điều kiện phù hợp.

- Đã tiến hành khảo sát 400 phiếu điều tra ở 8 địa phương tiến hành thu mẫu và 1 số vùng lân cận. Qua khảo sát, các thông tin có độ lặp không cao, tùy thuộc vào từng địa phương, từng nội dung khảo sát, Nhóm nghiên cứu đã tổng hợp thông tin theo 4 nhóm chính như: Đặc điểm của nấm Linh chi, điểm khác biệt với nấm rừng khác; về vấn đề khai thác linh chi; về giá cả và nguồn gốc Linh chi; về chất lượng và tác dụng Linh chi.

- Tiến hành định danh loài bằng phương pháp vi học và phương pháp định danh gen thu được 43 mẫu nấm thuộc họ *Ganodermataceae* trong đó có 11 loài thuộc chi *Amauroderma* và 32 loài thuộc chi *Ganoderma*. Đồng thời xây dựng bộ dữ liệu về thông tin sinh thái, hình thái học, bộ ảnh màu của 43 loài nấm Linh chi trên.

- Từ 43 loài định danh, nhóm nghiên cứu khảo sát trên 10 loài được công bố có tác dụng sinh học tốt để tiến hành khảo sát thành phần hóa học, dấu vân tay sắc ký lớp mỏng, sắc ký lỏng và tiến hành đánh giá tác dụng sinh học trên tác dụng bảo vệ gan, hạ đường huyết, hạ lipid huyết và hỗ trợ tăng miễn dịch. Trong đó, các loài Linh Chi mẫu

Ganoderma applanatum, *Ganoderma croflavum*, *Ganoderma lucidum*, *Ganoderma tornatum*, *Ganoderma sp3* và *Ganoderma sp6* có hoạt tính trung bình mạnh trong ức chế enzym *aglucosidase* invitro và hoạt tính ức chế enzym α -glucosidase invitro. Trong khi đó tác động lên sự tiết insulin nội sinh thì *Ganoderma applanatum* có tác dụng vượt trội. Về tác dụng điều hòa miễn dịch thì mẫu *Ganoderma lucidum* thể hiện tác động kích thích miễn dịch trên mô hình chuột nhắt gây suy miễn dịch bằng cách tiêm phúc mạc liều duy nhất cyclophosphamid 150mg/kg và tăng tỷ lệ tế bào sống khoảng 30% ở nồng độ 200µg/ml khi khảo sát tác động trên tế bào máu ngoại vi. Qua tác dụng sinh học có thể bảo tồn và nhân giống một số loài như *Ganoderma applanatum*, *Ganoderma lucidum*.

- Đề tài đã thực hiện được mô hình bảo tồn với diện tích 60.000m² ở khu vực Buôn Ea-Ma, xã Krông-Na, huyện Buôn Đôn, Đắk Lắk với mô hình dưới tán rừng, có kiểm soát độ ẩm để kích thích sự phát triển của nấm Linh chi.

2. Nghiên cứu nhân giống, phát triển, ứng dụng tạo ra 4 sản phẩm từ các loài nấm Linh chi (*Ganoderma spp.*) ở khu vực Tây Nguyên

- Qua quá trình điều tra thành phần loài nấm thuộc chi *Ganoderma* tại khu vực Tây Nguyên. Chúng tôi đã xác định đặc điểm sinh học và phân loại, định danh đã xác định tên khoa học của 3 loài nấm thuộc chi *Ganoderma*: *Ganoderma applanatum*, *Ganoderma lucidum*, *Ganoderma fornicatum* bao gồm 09 chủng nấm. Các chủng nấm thuộc chi *Ganoderma* thu được mọc chủ yếu ở sinh cảnh rừng hỗn giao. Phân bố ở độ cao từ 350m đến 1.200m, nhiệt độ từ 22°C đến 25°C, độ ẩm từ 76% đến 86%.

- Đã xây dựng được quy trình nuôi trồng 4 loài nấm thuộc chi *Ganoderma*: *Ganoderma applanatum*, *Ganoderma lucidum*, *Ganoderma fornicatum*, *Ganoderma tropicum* và 1 loài *Amauroderma subresinosum*.

- Xây dựng mô hình nuôi trồng nấm Linh chi Tây Nguyên quy mô tối thiểu 10tấn/năm tại xã Krông Na, huyện Buôn Đôn, tỉnh Đắk Lắk trên diện tích khoảng 60.000m², bao gồm nhà xưởng, trang thiết bị, nhân công. Nuôi trồng trên diện tích 4 nhà nuôi trồng với công suất mỗi nhà nuôi trồng từ 280kg/nhà trên diện tích 60m². Tiến hành nuôi 3 đợt trên năm và định hướng nuôi trồng 12 nhà nuôi trồng trên diện tích khoảng 60.000m² với 2 quy trình trồng Linh chi giàu polysaccharid và Linh chi giàu triterpenoid. Đã đăng ký và đạt chứng chỉ VietGap cho vùng nuôi trồng.

- Đã xây dựng quy trình điều chế và đăng ký lưu hành 3 sản phẩm rượu theo tiêu chuẩn an toàn thực phẩm là Bảo Linh, Tứ Linh và rượu Linh chi. Đã xây dựng quy trình điều chế và đăng ký lưu hành 01 sản phẩm trà Linh Chi, 1 viên nang mềm và 3 quy trình bào chế cao gồm cao toàn phần, cao giàu triterpenoid và cao giàu polysachharid.

3. Chuyển giao công nghệ, phục vụ khai thác,

bảo tồn và phát triển một số loài nấm Linh chi (*Ganoderma spp.*) tại Tây Nguyên

- Đã tiến hành ký kết chuyển giao công nghệ nuôi trồng với 2 đơn vị và tiến hành chuyển giao sản phẩm cho 3 đơn vị gồm 1 đơn vị truyền thông, 2 đơn vị sản xuất kinh doanh dược phẩm. Đồng thời tiến hành đào tạo hơn 30 lượt cán bộ về công nghệ nhân giống, giữ giống, nuôi trồng và thu hái bảo quản Linh chi.

- Đã tiến hành đăng ký 3 sản phẩm thực phẩm, 01 sản phẩm thực phẩm chức năng, đánh giá Viet-Gap cho 1 mô hình nuôi trồng và tiến hành bảo hộ thương hiệu cho rượu Bảo Linh, rượu Tứ Linh; thương hiệu Linh chi đất việt;

- Đã thực hiện quảng bá sản phẩm và công nghệ nuôi trồng Linh chi trên kênh HTV7, HTV9 và chương trình Chất Việt trên đài truyền hình Việt Nam.

Từ những kết quả thu được, đề tài kiến nghị cần tiến hành nghiên cứu phân lập thêm các hoạt chất trên loài *Ganoderma applanatum* và đa dạng hơn nữa các sản phẩm từ Linh chi nhằm nâng cao giá trị cho Linh chi Việt Nam cũng như đánh giá sâu rộng hơn về việc trồng trọt Linh chi ở Việt Nam để có thể xây dựng Linh chi đất Việt thành thương hiệu quốc gia và vươn ra quốc tế.

(Theo vista.gov.vn)

NÔNG LÂM NGHIỆP

CHO LÚA 'ĂN' TRỨNG GÀ, SỮA TƯƠI

Việc sử dụng hỗn hợp từ trứng gà, sữa tươi phun cho cây lúa nhằm cung cấp dưỡng chất, giúp hạt chắc mẩy, hạn chế mầm bệnh gây hại, cho chất lượng gạo thơm ngon. Đây được xem là giải pháp kỹ thuật mới lần đầu tiên được áp dụng trong sản xuất lúa ở Hà Tĩnh.

Huyện Cẩm Xuyên là địa phương có diện tích trồng lúa lớn nhất của tỉnh Hà Tĩnh. Những năm gần đây, huyện đã chú trọng ứng dụng khoa học kỹ thuật vào sản xuất để từng bước xây dựng thương hiệu gạo Cẩm Xuyên, truy xuất nguồn gốc sản phẩm.

Từ những kết quả đạt được ở những vụ sản xuất trước, vụ xuân 2024, huyện Cẩm Xuyên tiếp tục mở rộng diện tích sản xuất lúa theo hướng hữu cơ theo chuỗi liên kết với doanh nghiệp. Chuỗi liên kết được triển khai tại các xã Cẩm Bình, Yên Hòa, Nam Phúc Thăng, Cẩm Quang, Cẩm Thành và thị trấn Cẩm Xuyên với tổng quy mô gần 86ha.

Toàn bộ diện tích sản xuất được áp dụng cấy máy - mạ khay và tuân thủ nghiêm ngặt quy trình sản xuất lúa theo tiêu chuẩn hữu hữu cơ, "nói không" với phân bón vô cơ và thuốc BVTV hóa học.

Hiện nay, lúa đang bước vào giai đoạn đứng cái - làm đòng. Nhằm giúp cây lúa có đủ dinh dưỡng, phát triển khỏe mạnh và cho chất lượng gạo thơm ngon, UBND huyện Cẩm Xuyên đã phối hợp với doanh nghiệp liên kết là Công ty Cổ phần Hòa Lạc IEC thực hiện thí điểm sử dụng hỗn hợp dinh

dưỡng được phối trộn từ trứng gà, sữa tươi với nước vôi phun trên diện tích 0,5ha lúa hữu cơ bằng thiết bị máy bay không người lái tại thôn Bình Quang, xã Cẩm Bình (Cẩm Xuyên).

Ông Dương Ngọc Hoàng - Giám đốc Công ty Cổ phần Hòa Lạc IEC cho biết: Hỗn hợp được phối trộn từ trứng gà, sữa tươi và nước vôi được xem là chế phẩm giàu dinh dưỡng nhằm cung cấp dưỡng chất cho cây lúa, chống lem lép hạt, giúp hạt lúa chắc mẩy, tăng độ đồng đều cho hạt lúa, hạn chế mầm bệnh xuất hiện và cho chất lượng hạt gạo thơm ngon hơn. Giải pháp này đã được triển khai thành công trên ở một số mô hình tại An Giang, Kiên Giang, Quảng Trị... Tại Hà Tĩnh, đây là lần đầu tiên mô hình được áp dụng. Mỗi ha lúa mỗi lần phun cần 4 quả trứng gà, 4 bịch sữa tươi, 160 lít nước vôi, trộn rồi khuấy đều và phun cho lúa. Để đảm bảo độ đồng đều của dung dịch khi tiếp xúc với cây lúa cũng như tiết giảm thời gian, chi phí và công lao động, công ty đã áp dụng công nghệ phun bằng máy bay không người lái.

Về công thức chăm sóc ruộng lúa bằng hỗn hợp này, ông Dương Ngọc Hoàng chia sẻ: Cả quá trình phát triển của cây lúa, tính từ khi cấy đến khi thu hoạch sẽ tổ chức phun 2 đợt dưỡng chất, đợt 1 khi lúa được 45 ngày tuổi, đợt 2 sau đó khoảng 2 tuần (khi lúa đã trở bông được 10 ngày).

Theo ông Nguyễn Văn Thành - Bí thư Huyện ủy huyện Cẩm Xuyên, sản xuất nông nghiệp hữu cơ nói chung và sản xuất lúa hữu cơ nói riêng đang là xu hướng tất yếu nhằm tạo ra sản phẩm lúa gạo chất lượng, có giá trị kinh tế cao, đảm bảo an toàn cho con người cũng như hệ sinh thái đồng ruộng.

Hiện nay, huyện Cẩm Xuyên đang xây dựng thương hiệu lúa gạo hữu cơ. Để sắp tới đạt được chứng nhận hữu cơ, huyện đã đẩy mạnh áp dụng tiến bộ dụng khoa học kỹ thuật và công nghệ vào sản xuất từ khâu làm đất, công nghệ mạ khay - máy cấy, xử lý phòng trừ sâu bệnh bằng chế phẩm sinh học, phun bằng thiết bị máy bay không người lái...

Với giải pháp sử dụng hỗn hợp từ trứng gà, sữa tươi, nước vôi để bón cho cây lúa thì đây là lần đầu tiên huyện mạnh dạn đưa vào áp dụng trên diện tích 5ha. Trước mắt biện pháp này cho thấy an toàn với con người cũng như với sản phẩm tạo ra, thân thiện với môi trường. Tuy nhiên, để có đánh giá cụ thể về hiệu quả, sau đợt phun thí điểm, huyện sẽ tiếp tục theo dõi, nếu đạt được kết quả cao như mong muốn mới khuyến cáo để nhân rộng trong những mùa vụ tiếp theo.

(Theo nongsanviet.nongnghiep.vn)

HẢI DƯƠNG: 'BỆNH KÉP' HẠI ỚT

Gọi là 'bệnh kép' bởi hơn tháng nay, một số ruộng ớt của nông dân huyện Nam Sách cùng lúc bị 2 loại bệnh gây hại với triệu chứng rất đặc trưng.

Triệu chứng: Bệnh gây hại trên tất cả các bộ phận của cây, từ lá đến cành, đến chồi non, nhất là trên quả với những vết thối nổi rõ đường quanh. Bà con thường gọi đây là bệnh thối trái ớt, còn khoa học gọi là bệnh thán thư do nấm *Colletotri Chum*

spp.

Đồng thời cũng những cây bị bệnh này, toàn bộ mặt lá, nhất là các lá to và già đều bị lớp phấn trắng bám trệt trên mặt lá, phần dưới lá hoá màu vàng nâu rồi dần dần cả lá khô rạc và rụng, còn trơ lại những quả mang bệnh thán thư, không thể bật chồi khiến ruộng ớt bị giảm năng suất. Triệu chứng này bà con gọi là bệnh tàn lá ớt, khoa học gọi là bệnh phấn trắng, tác nhân gây bệnh là nấm gây hại *Sphaerotheca Panoavar*.

Nguyên nhân: Nguyên nhân sâu xa là do thời tiết diễn biến phức tạp, ẩm độ cao và nhiệt độ thấp kéo dài, ít nắng. Nguyên nhân trực tiếp là do bón phân không cân đối, trồng quá dày hoặc phun thuốc không triệt để, chưa đúng chủng loại thuốc....

Biện pháp khắc phục: Hướng ứng xu thế sử dụng thuốc sinh học của ngành nông nghiệp, xin giới thiệu với bà con về kết quả đã sử dụng hỗn hợp 2 loại thuốc và pha phun theo hướng dẫn sau:

- Dùng 20 đến 30gram bột *Trichoderma* cùng với 2 gói thuốc Sát thủ (loại 18gram) của Công ty Cổ phần hoá sinh EBC rồi pha đều trong 16 đến 18 lít nước và phun cho 1/3 đến 1/2 sào ớt.

- Phun vào chiều mát, khi có mưa phun lần 2 cách lần 1 từ 2 đến 3 ngày.

(Theo nongnghiep.vn)

TRỒNG DÂU TẦM LẤY QUẢ

THU NHẬP HÀNG CHỤC TRIỆU MỖI SÀO

Cây dâu tầm đã trở thành cây trồng được người dân phường Tràng An (thị xã Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh) quan tâm chăm sóc, mang lại thu nhập hàng chục triệu đồng.

Trước đây, người dân phường Tràng An chủ yếu trồng ngô, sắn, cây lấy gỗ và gieo cấy lúa kém hiệu quả. Những năm gần đây, nhận thấy cây dâu tầm có nhiều ưu điểm như không mất nhiều công chăm sóc, quả dâu chín có vị ngọt, dịu mát, mang lại lợi ích cho sức khỏe nên người dân phường Tràng An đã chuyển đổi sang trồng cây dâu tầm lấy quả theo hướng sản xuất hàng hóa, mang lại hiệu quả kinh tế. Hiện nay, phường Tràng An được xem là "thủ phủ" cây dâu tầm của thị xã Đông Triều với diện tích gần 20ha.

Theo bà Nguyễn Thị Loan (phường Tràng An), "Gia đình tôi hiện có 2 sào (sào 360m²) trồng cây dâu tầm với tổng số khoảng 50 gốc. Trồng dâu tầm vốn bỏ ra ít, thời gian thu hoạch ngắn mà đem lại thu nhập tốt. Mỗi năm, 2 sào dâu có thể thu hái được gần 3 tấn quả, giá bán dao động từ 10.000-15.000 đồng/kg, tổng lợi nhuận khoảng 20 đến 25 triệu đồng, vừa nhàn, mà thu nhập lại cao hơn nhiều so với cấy lúa trước đây".

Với giá bán ổn định, năng suất, chất lượng quả dâu cao, mô hình trồng dâu tầm lấy quả của người dân phường Tràng An năm nay hứa hẹn sẽ cho thu nhập cao hơn gấp nhiều lần so với các loại cây trồng khác trước đây trên cùng một đơn vị diện tích.

Thoán thoát hái những quả dâu tầm chín mọng, bà Nguyễn Thị Thiềm (phường Tràng An) phấn khởi nói: "Cây dâu tầm rất phù hợp với điều kiện thổ

những và khí hậu ở phường Tràng An. Đây là cây dễ trồng, sinh trưởng nhanh, nhanh cho thu hoạch, ít sâu bệnh và không đòi hỏi nhiều công sức chăm bón. Thời điểm chính vụ thu hái quả dâu cũng diễn ra khi nhà nông nhàn rỗi, việc thu hái quả không quá vất vả. Thời điểm quả chín nhiều, gia đình tôi đều thu hoạch được từ 30-40kg quả dâu/ngày". Hiện nay, quả dâu tằm được trồng ở phường Tràng An đang được người tiêu dùng ưa chuộng. Việc tiêu thụ quả dâu chín cũng tương đối thuận lợi. Vào mùa dâu chín, người dân tất bật với công việc thu hái, phân loại để bán buôn, bán lẻ cho tiểu thương, người tiêu dùng.

Theo một hộ dân trồng dâu kết hợp kinh doanh, chế biến siro dâu phường Tràng An, thay vì bán dâu tươi chín, gia đình đã ép quả thành siro. Quả dâu chín không chỉ có tác dụng thanh nhiệt, mát gan mà còn giúp tăng sắc đen cho mái tóc và chữa bệnh khó ngủ. Mỗi ngày, hộ dân này đều chế biến và bán ra thị trường hàng chục lít siro dâu, qua đó tăng thêm thu nhập.

Theo Ông Lê Quốc Ruyến, Trưởng phòng Kinh Tế thị xã Đông Triều, những năm qua, phường Tràng An đã tập trung vận động, hỗ trợ người dân chuyển đổi vườn tạp, diện tích gieo cấy lúa kém hiệu quả sang trồng cây dâu tằm lấy quả nhằm khai thác hiệu quả tiềm năng, lợi thế của địa phương. Việc trồng cây dâu tằm lấy quả có nhiều ưu điểm vượt trội vì dễ chăm sóc, ít sâu bệnh. Khi thu hoạch quả vào thời điểm bà con nông dân nhàn rỗi, phù hợp với sức khỏe những người trung tuổi, quả dâu chín để tiêu thụ.

(Theo nongnghiep.vn)

PHỤC HỒI SÀU RIÊNG SAU THU HOẠCH

Thời điểm này, các nhà vườn trồng sấu riêng trên địa bàn tỉnh đang tập trung chăm sóc cây trồng để bảo đảm năng suất và chất lượng cao hơn trong mùa vụ mới.

Gia đình ông Bùi Hữu Sơn (xã Hòa Đông, huyện Krông Pắc) có hơn 1 ha sấu riêng trồng xen cà phê đang bước sang năm thứ năm.

Sau mỗi vụ thu hoạch, ông rất chú trọng đến việc chăm sóc cho cây sấu riêng, cung cấp đủ chất dinh dưỡng để cây được phục hồi, bởi sau một thời gian nuôi trái, cây sẽ bị suy yếu, dễ bị các loại sâu bệnh hại tấn công. Việc chăm sóc tốt sau thu hoạch sẽ kích thích sấu riêng ra đợt, nuôi hoa, tạo trái trong vụ mới.

Giai đoạn này, ông thường xuyên thăm vườn, tập trung chăm sóc, áp dụng đúng quy trình kỹ thuật từ tỉa cành, cải tạo đất, tưới nước đến bón phân, xịt thuốc cho cây.

"Ngày nào tôi cũng đi thăm vườn, vì đây là thời điểm quan trọng. Tôi phải dùng các phương pháp kích thích cây sấu riêng nhanh ra cơi lá mới trong giai đoạn nuôi hoa, làm trái để hạn chế tình trạng cây "dồn sức" nuôi đợt non, ảnh hưởng đến năng suất và chất lượng của trái. Công đoạn này không chỉ giúp đảm bảo sự phát triển mạnh mẽ, tập trung dinh dưỡng vào việc cây làm hoa và nuôi trái mà

còn duy trì sức đề kháng của cây trước các yếu tố gây hại. Nếu để cây sấu riêng tập trung vào việc phát triển đợt trong giai đoạn làm hoa hoặc nuôi trái non, cây sẽ không ra mầm hoa được hoặc sẽ bị rụng hoa và trái hàng loạt trong giai đoạn này. Tuy nhiên, để cây đậu quả, có sản lượng cao còn phụ thuộc vào nhiều yếu tố như kỹ thuật chăm sóc và thời tiết thuận lợi".

Anh Tôn Văn Tùng (thôn 1A, xã Ea Siên, thị xã Buôn Hồ) cho biết, muốn cây sấu riêng đạt năng suất cao và ổn định, trái to, đẹp đều, người trồng cần phải áp dụng đồng bộ các biện pháp thâm canh khoa học, từ khâu chọn giống, xử lý đất, các loại nấm bệnh và sâu bệnh, mật độ trồng cho đến các kỹ thuật canh tác như tỉa cành tạo tán, tỉa thưa hoa, trái. "Hầu hết cây trong vườn nhà tôi đã bắt đầu ra hoa. Năm nay, vườn sấu riêng ra hoa sum suê, lượng hoa dày đặc. Để giúp cây đậu trái, đạt chất lượng cao, tôi đã tiến hành cắt tỉa bớt số lượng hoa, quả trên cây, đặc biệt là số hoa, quả ra trái mùa, những cuống hoa nhỏ, hoa mọc quá khít nhau, hoa ở đầu cành".

Bắt đầu trồng sấu riêng xen với cà phê từ năm 2018, đến nay gia đình ông Nguyễn Như Văn (xã Phú Xuân, huyện Krông Năng) đã mở rộng diện tích trồng sấu riêng lên 9 sào; thu được hơn 10 tấn sấu riêng trong vụ vừa qua.

Theo ông Văn, trái sấu riêng phải to đều, đẹp, múi phải vàng ươm thì mới bán được giá cao, vì vậy, nông dân cần phải thường xuyên cập nhật các biện pháp chăm sóc sấu riêng khoa học thông qua tìm hiểu trên sách báo, mạng Internet, kết hợp với kinh nghiệm thực tiễn của bản thân và những nông dân giỏi đi trước.

"Để có một vườn cây sấu riêng luôn đạt năng suất trái ổn định, chất lượng trái đồng đều, bắt mắt, trong quá trình chăm sóc nên sử dụng kết hợp các loại phân hữu cơ và phân hóa học, thuốc bảo vệ thực vật một cách phù hợp. Đặc biệt, đừng quá vì ham lợi nhuận mà ép cho cây ra trái quá sức. Bởi hiện nay, nhiều nông dân thấy sấu riêng được giá nên kích thích cho cây ra nhiều trái. Như vậy, cây sấu riêng sẽ nhanh xuống sức dẫn đến không đạt sản lượng, cây sẽ yếu dần và chết".

(Theo baodaklak.vn)

TRẠI NẤM LỚN NHẤT TÂY NGUYÊN KHÔNG BỎ ĐI THỨ GÌ

Trang trại nấm OCOP 4 sao đầu tiên tại Đắk Lắk được trồng hữu cơ, các phiôi nấm sau khi thu hoạch được ủ làm phân bón cho cây trồng theo mô hình tuần hoàn.

Trang trại của Công ty Cổ phần Thực phẩm xanh Thành Đồng (TP Buôn Ma Thuột, Đắk Lắk) có diện tích 5ha, trong đó có 6.000m² làm nhà trồng nấm. Đây được xem là trang trại nấm lớn nhất Tây Nguyên hiện nay. Đặc biệt, doanh nghiệp này vận hành theo mô hình tuần hoàn, tất cả phiôi nấm sau khi thu hoạch được ủ làm phân hữu cơ bón cho vườn cây trồng xung quanh.

Nấm OCOP 4 sao đầu tiên tại Đắk Lắk

Đến trang trại nấm của Công ty Cổ phần Thực phẩm xanh Thành Đồng Mô đúng lúc công nhân đang gấp rút xếp hàng nghìn phôi nấm để giao cho Sở Khoa học và Công nghệ Lâm Đồng chuyển giao cho người dân.

Theo ông Đoàn Xuân Trường, Giám đốc Công ty, ngoài trồng nấm để cung cấp thực phẩm, doanh nghiệp còn chuyển giao phôi nấm cho các địa phương.

Trước khi triển khai xây dựng mô hình trồng nấm vào năm 2020, doanh nghiệp đã chủ động tìm đến Viện Nghiên cứu và Phát triển nấm ăn, nấm dược liệu (Học viện Nông nghiệp Việt Nam) để được các chuyên gia chia sẻ kinh nghiệm và hướng dẫn kỹ thuật, quy trình sản xuất nấm dược liệu và nấm ăn.

Sau khi được tư vấn, doanh nghiệp đã đầu tư 6 nhà nuôi trồng nấm. Để nấm phát triển tốt, cho năng suất cao, các nhà nấm đều được đầu tư hệ thống tưới phun sương, lưới chắn côn trùng khép kín. Đặc biệt, thiết bị sấy nấm năng lượng mặt trời sử dụng công nghệ sấy khí nóng đối lưu, nhiệt độ sấy duy trì ổn định, giúp giữ nguyên hàm lượng dược chất có trong nấm.

Theo ông Trường, doanh nghiệp mong muốn cung cấp cho thị trường những sản phẩm, dịch vụ có chất lượng tối ưu, mang lại sự hài lòng cho khách hàng ở mức độ cao nhất nên đã đầu tư bài bản. Đây được xem là một trong những mô hình đầu tiên được triển khai với quy mô lớn, kỹ thuật bài bản tại tỉnh Đắk Lắk cũng như Tây Nguyên, có kết hợp giữa sản xuất thực phẩm sạch và năng lượng sạch.

"Mô hình trồng nấm của công ty đầu tư hệ thống nhà xưởng bài bản với quy trình sản xuất được thiết kế một chiều, thống nhất từ khâu nguyên liệu đầu vào đến thành phẩm đầu ra được tách biệt, đảm bảo môi trường sạch cho nấm sinh sôi, không bị nhiễm bệnh.

Nguyên liệu làm nấm được lấy từ mùn cây cao su. Khu xử lý nguyên liệu diện tích 1.000m² được trang bị máy xúc lật, xe nâng xử lý mùn cưa. Khu vực sản xuất và phòng nhân giống nấm thương phẩm của công ty có công suất 1.000kg giống/tháng".

Theo ông Trường, khu vực sản xuất phôi nấm cũng được đầu tư trang thiết bị hiện đại như lò hơi điện, hệ thống bù đắp phôi nấm, hệ thống máy đóng phôi nấm... nhằm đảm bảo công suất sản xuất từ 1,6-2 triệu phôi nấm/năm.

"Khu vực nhà ươm sợi có hệ thống quạt đối lưu không khí, hệ thống lưới chắn côn trùng, đảm bảo nhiệt độ luôn mát mẻ và khô thoáng. Công ty còn đảm bảo sản xuất và cung ứng nguồn giống nấm bào ngư, nấm mèo, nấm linh chi, nấm vân chi... chất lượng cao cho các đơn vị trồng nấm trên địa bàn Đắk Lắk và các tỉnh xung quanh".

Hiện tại, Công ty Cổ phần Thực phẩm xanh Thành Đồng trồng các loại nấm như linh chi, vân chi, đầu khỉ, nấm mèo, bào ngư... Các sản phẩm

của công ty cũng đã đạt chứng nhận ISO 22.000 và VietGAP. Đặc biệt, năm 2022, nấm mèo và nấm linh chi của công ty đã được công nhận OCOP 4 sao, nấm bào ngư và nấm sò được chứng nhận OCOP 3 sao.

"Khí hậu Tây Nguyên có thể trồng nấm quanh năm. Tuy nhiên đối với nghịch vụ thì năng suất sẽ thấp hơn. Mô hình được trồng bán tự nhiên. Mỗi năm nấm linh chi có sản lượng từ 3-5 tấn; vân chi 2-3 tấn; nấm ăn từ 40-50 tấn.

Hiện nay đầu ra các sản phẩm nấm ăn không đủ cung ứng cho thị trường. Đối với nấm dược liệu, hiện công ty đang phân phối cho các địa phương trong cả nước. Doanh nghiệp đang nghiên cứu để hướng đến chế biến sâu các sản phẩm nhằm nâng cao giá trị và giúp người tiêu dùng tiện lợi hơn".

Không bỏ đi thứ gì

Để có sản phẩm quanh năm cung cấp cho thị trường, Công ty Cổ phần Thực phẩm xanh Thành Đồng đang trồng thử nghiệm nghịch vụ nấm vân chi, nấm mèo và nấm đầu khỉ. Đây là những loại nấm cho giá trị và dinh dưỡng cao, nhu cầu thị trường lớn. Việc trồng thử nghiệm trái vụ vào mùa khô nhằm đáp ứng nhu cầu của đối tác khi có yêu cầu.

Để thuận lợi và nâng cao năng suất, trang trại của Công ty Cổ phần Thực phẩm xanh Thành Đồng được cơ giới hóa và sử dụng các hệ thống tự động, được quản lý bằng phần mềm cài đặt trên điện thoại từ đầu vào đến đầu ra.

Nhờ được đầu tư bài bản về nhà xưởng, công nghệ và kỹ thuật, mô hình trồng nấm dưới mái nắng lượng mặt trời của doanh nghiệp này đã đi vào hoạt động hiệu quả. Đặc biệt, mô hình đã cho lợi ích kép vì vừa có nguồn thu từ điện năng, vừa có nguồn điện phục vụ sản xuất nông nghiệp, tạo ra sản phẩm chất lượng.

Doanh thu từ nấm mang về cho công ty từ 3-5 tỷ đồng/năm. Quan trọng hơn, doanh nghiệp đã tạo việc làm ổn định cho 15 lao động tại địa phương với thu nhập hơn 5 triệu đồng/người/tháng.

Theo ông Trường, các sản phẩm của doanh nghiệp hướng theo sản phẩm xanh, tuần hoàn. Các phôi nấm sau khi thu hoạch sẽ được ủ làm phân hữu cơ bón cho cây trồng trong trang trại.

Trang trại hiện đang trồng các loại cây ăn quả như sầu riêng, bơ, cam, quýt... Việc sử dụng phôi nấm làm phân hữu cơ đã giúp cho doanh nghiệp giảm được lượng lớn phân bón. Việc này giúp tiết kiệm chi phí và hướng đến một nền nông nghiệp tuần hoàn, hữu cơ, sinh thái và bền vững.

Hiện nay, doanh nghiệp đang triển khai thực hiện các chứng nhận sản phẩm xanh và nông nghiệp tuần hoàn. Trang trại sử dụng điện mặt trời bên trên, tất cả máy móc đều sử dụng nguồn điện năng lượng này.

"Một số nơi có nền nông nghiệp phát triển đều gắn chặt với việc ứng dụng khoa học công nghệ vào sản xuất. Việc áp dụng công nghệ cao nhằm thay đổi tư duy làm nông nghiệp, đem đến những

sản phẩm an toàn cho người dân. Do đó, doanh nghiệp tận dụng tất cả đầu vào đến đâu ra, không bỏ một thứ gì”.

Về hướng phát triển trong thời gian tới, Công ty Cổ phần Thực phẩm xanh Thành Đồng đã đăng ký với cơ quan chức năng để trang trại trở thành điểm tham quan du lịch nông nghiệp tại địa phương. Doanh nghiệp này cũng đang tiếp tục xây dựng cơ sở vật chất cũng như các tiêu chuẩn để được cấp phép trở thành mô hình du lịch nông nghiệp đầu tiên của Đắk Lắk. Hiện công ty cũng đã xây dựng mô hình tham quan. Doanh nghiệp đã được các hợp tác xã nông nghiệp trong và ngoài tỉnh, doanh nghiệp trong và ngoài nước đến tham quan, học hỏi và tìm kiếm cơ hội kinh doanh.

(Theo nongsanviet.nongnghiep.vn)

CHĂN NUÔI - THỦY SẢN

CẢI TẠO MÔI TRƯỜNG AO NUÔI TÔM

Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp huyện Bình Sơn (Trung tâm) vừa hỗ trợ người dân cải tạo môi trường nuôi tôm bằng chế phẩm sinh học kết hợp với cám gạo, mật đường và muối. Đây là cách để tăng cường ứng dụng vi sinh có lợi vào nuôi tôm thâm canh, tạo điều kiện thuận lợi cho sự phát triển của tôm.

Từ tháng 12/2023 - 2/2024, anh Trần Văn Tuấn, ở xã Bình Chánh (Bình Sơn) được Trung tâm hỗ trợ, hướng dẫn thực hiện mô hình nuôi thâm canh tôm thẻ chân trắng hạn chế dịch bệnh trên cơ sở quản lý chặt nguồn thức ăn, môi trường nuôi và ứng dụng vi sinh có lợi. Trong đó, yếu tố then chốt là ứng dụng vi sinh có lợi cho ao nuôi.

Theo Trung tâm, các vi sinh vật có lợi được đưa vào ao nuôi có chức năng cạnh tranh môi trường sống với vi khuẩn gây bệnh, giúp phân hủy chất thải hữu cơ, thức ăn dư thừa, khí độc trong ao nuôi... Từ đó làm cho các chỉ tiêu môi trường ao nuôi ổn định hơn, đặc biệt là điều tiết màu nước theo hướng có lợi, tạo thuận lợi cho sự phát triển của tôm.

Để tạo ra vi sinh có lợi cho ao nuôi, Trung tâm hướng dẫn anh Tuấn trộn cám gạo, mật đường, muối, nước với chế phẩm sinh học EM. Các nguyên liệu này được cho vào thùng khuấy đều, đậy nắp ủ yếm khí từ 5 - 7 ngày là có thể mang ra sử dụng.

“Cứ 1lít chế phẩm sinh học EM, chúng tôi trộn với 1kg mật đường, 2kg cám gạo, 10g muối và 46 lít nước ngọt sạch khuẩn. Lượng vi sinh này, đủ cho diện tích ao nuôi khoảng 300m². Nếu diện tích ao nuôi lớn, thì mình tự điều chỉnh liều lượng. Nhằm quản lý tốt môi trường ao nuôi, Trung tâm hướng dẫn, hỗ trợ tôi bổ sung vi sinh trong suốt quá trình nuôi. Ở tháng đầu tiên, tôi bổ sung vi sinh theo chu kỳ 5 ngày/lần. Ở tháng thứ 2, tần suất bổ sung vi sinh tăng lên, cứ 3 ngày, bổ sung 1 lần. Riêng tháng cuối, giai đoạn tôm đã lớn và chuẩn bị thu hoạch, tôi bổ sung vi sinh 2 ngày/lần. Cách bổ sung vi sinh này để áp dụng và đạt hiệu quả cao khi môi trường

ao nuôi được cải tạo theo hướng có lợi nên tôm ít dịch bệnh”.

Anh Tuấn là một trong 10 hộ nuôi tôm ở vùng nuôi tôm xã Bình Chánh được Trung tâm hỗ trợ mô hình. Đây là vùng nuôi với chất lượng nguồn nước có nhiều chỉ tiêu môi trường không nằm trong ngưỡng thích hợp, như: Độ mặn, độ kiềm, mật độ vi khuẩn gây hại vibrio... Cùng với đó, thời gian qua, người nuôi tôm tại đây còn gặp nhiều khó khăn khi tôm bị "lờn thuốc" trong điều trị các bệnh thông thường.

Trước thực tế trên, Trung tâm đã hướng dẫn, hỗ trợ hộ nuôi tôm bằng cách bổ sung vi sinh có lợi nhằm quản lý ao nuôi theo hướng an toàn sinh học. Việc làm này được các hộ nuôi tôm đồng tình hưởng ứng và tuân thủ chặt chẽ các giải pháp kỹ thuật. Nhờ đó, với chu kỳ nuôi gần 3 tháng, con tôm phát triển tốt, không phát sinh dịch bệnh, thu hoạch đạt sản lượng cao, giúp hầu hết các hộ nuôi tôm tham gia mô hình có thu nhập ổn định.

Thấy được hiệu quả của mô hình, nhiều hộ nuôi tôm ở xã Bình Chánh đang tiếp tục áp dụng phương pháp bổ sung vi sinh có lợi cho ao nuôi trong vụ tôm mới. Về lâu dài, cách làm này nếu được người dân duy trì ổn định sẽ giúp cải thiện môi trường vùng nuôi theo hướng tự nhiên, giảm thiểu việc sử dụng hóa chất, kháng sinh quá mức như trước đây. Mô hình này cần được nhân rộng ra các vùng nuôi tôm khác trong tỉnh.

(Theo baoquangngai.vn)

NUÔI THỨ TÔM TÍT HUNG DỮ TO BỤY TRONG AO, ANH NÔNG DÂN CÀ MAU BẮT BÁN 0,9-1,2 TRIỆU/KÝ

Sau hơn 2 tháng nuôi tôm tít, ông Hiện, xã Lâm Hải (huyện Năm Căn, tỉnh Cà Mau) bắt thu tỉa những con tôm tít đạt kích cỡ thương phẩm từ 150g/con trở lên. Ông bán giá tôm tít to bụy dao động từ 900.000–1.200.000 đồng/ký.

Trong thời gian gần đây, ở huyện Năm Căn và huyện Ngọc Hiển của tỉnh Cà Mau đã hình thành và phát triển mô hình nuôi tôm tít.

Tôm tít được người dân nuôi ở các xã Đất Mới, Hàng Vịnh, Lâm Hải, Tam Giang, có hơn 32 hộ nuôi với diện tích là 65ha (huyện Năm Căn) và ở xã Viên An, Đất Mũi có 6 hộ nuôi với diện tích 21,2ha (huyện Ngọc Hiển).

Tôm tít được người dân nuôi dưới các hình thức như: kết hợp trong ruộng nuôi tôm sú quảng canh cải tiến, nuôi chuyên canh, nuôi riêng trong lồng, trong can nhựa... kết quả ban đầu mang lại hiệu quả khá cao.

Theo ông Trần Văn Cường, ấp Nhà Hội, xã Tam Giang là người có kinh nghiệm nuôi tôm tít hơn hai năm nay, vụ nuôi tôm tít đầu tiên năm 2016, ông thả kết hợp trong ruộng nuôi tôm với 500 con tôm tít giống (kích cỡ từ 50-80g/con).

Sau thời gian khoảng 4 tháng nuôi, ông thu hoạch và có lãi hơn 25 triệu đồng. Sau đó, ông tiếp tục nuôi vụ thứ hai với số lượng con giống là 1.200 con. Sau khi trừ chi phí, ông lãi hơn 80 triệu đồng.

Ông cho biết thêm, tôm tít là đối tượng dễ nuôi, chi phí đầu tư thấp, giá bán cao và ổn định. Hiện ông đang đợi mua con giống để tiếp tục thả nuôi.

Theo ông Huỳnh Trung Kiên, ấp Hai, xã Hàng Vịnh, Con giống tôm tít được mua từ các ngư dân đánh bắt ở sông.

Tôm tít giống được thả xuống ruộng nuôi tôm quảng canh cải tiến không cần cho ăn, tôm tự kiếm thức ăn, xỏ nước ra vô là tôm phát triển tốt. Thời gian nuôi từ 4-5 tháng, tôm đạt trọng lượng từ 200-250g là thu hoạch được.

Ông Nguyễn Hoàng Sơn, ấp Xóm Lớn Ngoài, xã Hàng Vịnh chia sẻ: Mô hình nuôi tôm tít chuyên canh trong ao chỉ cần khoảng 500-1.000 m² bao ví lại là có thể nuôi được.

Mật độ thả giống từ 2-3 con/m². Tôm tít giống hiện giá dao động từ 15.000-25.000 đồng/con. Sau khi thả tôm, hằng ngày cho nước ra vô tự nhiên và cho tôm ăn thêm các loại cá tạp cộng với nguồn thức ăn sẵn có dưới ruộng

Cũng như thế, ông Vũ Văn Hiện, ấp Nà Chim, xã Lâm Hải cho biết: ban đầu ông cũng nuôi kết hợp trong ruộng tôm sú và thấy có lợi nhuận nên ông mạnh dạn đầu tư nuôi trong lồng.

Vụ đầu ông thả 50 con giống trong lồng và được đặt trong ruộng nuôi tôm sú (01 con/lồng). Lồng được làm bằng hai cái rổ úp lại với nhau hoặc tận dụng những cái can nhựa có khoét lỗ.

Sau thời gian hơn 2 tháng nuôi, ông tiến hành thu tỉa những con đạt kích cỡ thương phẩm từ 150g/con trở lên, với giá bán dao động từ 900.000-1.200.000 đồng/kg, trừ hết chi phí ông lãi hơn 10 triệu đồng. Với kết quả đạt được từ vụ nuôi trước, tháng 5/2018 ông tiếp tục thả nuôi với số lượng 200 con giống. Hiện đang tiến hành thu hoạch.

Từ hiệu quả mang lại như trên, mô hình nuôi tôm tít đã được nhân rộng. Hiện nay, toàn xã Lâm Hải có hơn 25 hộ nuôi, với diện tích 47,5 ha. Trong đó đã thành lập 01 Tổ hợp tác nuôi tôm tít tại ấp Nà Chim, có 8 tổ viên với hơn 500 lồng nuôi hiện có trong ao.

Ông Võ Minh Lý, ấp Cái Hoàng, xã Đất Mũi, cuối năm 2016, ông thả 600 con tôm tít giống trong ruộng nuôi tôm sú quảng canh cải tiến, diện tích 4,2 ha. Kết quả thu được 220 con (khoảng 55 kg), lợi nhuận khoản 33,2 triệu đồng.

Ông Huỳnh Thanh Tâm, ấp Cồn Cát, xã Viên An, huyện Ngọc Hiển (tỉnh Cà Mau), cuối năm 2017 ông mua 1.000 con con tôm tít giống (trung bình 30-50g/con) và nuôi riêng từng con trong lồng, đặt trong 2,5 ha ruộng nuôi quảng canh cải tiến. Thức ăn là cá tạp cắt nhỏ, tôm vụn...

Sau khi thu được 800 con tôm tít, trung bình khoảng 200g/con, số còn lại, ông thả ra ruộng nuôi tiếp. Cuối cùng ông thu được 165 triệu đồng, lợi nhuận khoảng 120 triệu đồng từ mô hình nuôi tôm tít.

Qua tìm hiểu từ các hộ nuôi cho biết, tôm tít là đối tượng nuôi có giá trị kinh tế rất cao, đầu ra luôn ổn định, nguồn giống bắt tại địa phương nên rất phù

hợp với điều kiện môi trường nuôi, thức ăn được tận dụng từ nguồn cá tạp sẵn có trong ruộng nuôi tôm, chi phí đầu tư thấp, lợi nhuận cao.

Khó khăn lớn nhất của mô hình nuôi tôm tít là nguồn giống. Con giống hiện nay chỉ được bắt ngoài môi trường tự nhiên, chưa được các viện, trường nghiên cứu sinh sản nhân tạo được nên lượng con giống không thể đáp ứng đủ nhu cầu khi mô hình này phát triển. Vì vậy, các địa phương cần cân nhắc trước khi lựa chọn mô hình này để nhân rộng.

Trung tâm Khuyến nông đang cử cán bộ kỹ thuật theo dõi, hỗ trợ các hộ nuôi, và thời gian tới sẽ thực hiện thí điểm mô hình nuôi tôm tít. Từ đó, đúc kết thành quy trình kỹ thuật để khuyến cáo, hỗ trợ kỹ thuật cho bà con nông dân trong việc thực hiện và nhân rộng mô hình này, mở ra một hướng đi mới, góp phần đa dạng hóa các đối tượng và loại hình nuôi, giúp cho bà con nông dân tăng thu nhập, nâng cao đời sống.

(Theo danviet.vn)

NỖ RỘ NUÔI DÚI Ở BẮC KẠN

Các mô hình nuôi dúi đang phát triển khá nhanh ở Bắc Kạn, tuy nhiên việc tiêu thụ phụ thuộc hoàn toàn vào tư thương nên cần tính toán kỹ lưỡng trước khi đầu tư.

Được vay vốn 48 triệu đồng từ Quỹ Hỗ trợ nông dân, năm 2022, anh Lý Văn Tân ở xã Yên Phong (huyện Chợ Đồn, tỉnh Bắc Kạn) đầu tư nuôi 30 con dúi sinh sản.

Dúi nuôi từ 7 đến 8 tháng sẽ bắt đầu sinh sản. Dúi cái trưởng thành mỗi năm sinh 3 lứa, mỗi lứa 3 đến 5 con. Dúi tầm 5 tháng tuổi có thể bán làm con giống, mỗi cặp dúi giống có giá 1,5 triệu đồng.

Theo anh Tân, để nuôi dúi thành công, người nuôi phải kiên trì, thường xuyên theo dõi sự phát triển của dúi. Dúi rất dễ bị bệnh nếu chuồng trại không được vệ sinh sạch sẽ, thức ăn cũng phải kiểm tra kỹ lưỡng vì dúi rất dễ bị bệnh đường tiêu hóa.

“Nuôi dúi không tốn kém chi phí xây chuồng trại, nguồn thức ăn chủ yếu là những cây sẵn có tại địa phương như tre, mía, sắn, bí đỏ... nên chi phí thấp, do đó tỷ lệ sinh lời cũng cao hơn”.

Sau mỗi lứa dúi đẻ, do diện tích chuồng trại hẹp, anh Tân chỉ giữ lại từ 50 đến 70 con để nuôi bán thương phẩm. Chuồng nuôi dúi khá đơn giản, sử dụng tấm gạch men ghép lại thành từng ô hình vuông 60cm x 60cm. Chuồng làm bằng gạch men giúp giữ được sự khô ráo, sạch sẽ, đàn dúi phát triển thuận lợi.

Dúi nuôi 8 tháng sẽ đạt trọng lượng 1,5 đến 2kg. Hiện nay, giá dúi thương phẩm dao động 400.000-500.000 đồng/kg, dúi nuôi càng lâu thịt càng săn chắc, thơm ngon, bán được giá cao. Việc tiêu thụ dúi giống và dúi thương phẩm đang khá thuận lợi, thương lái và người dân đến mua tận nơi. Mỗi năm anh Tân có thu nhập từ 50 đến 70 triệu đồng từ việc bán dúi.

Theo nhiều người nuôi dúi có kinh nghiệm, buổi

sáng người nuôi cần kiểm tra chuồng trại xem dúi đi phân khô hay ướt vì dúi hay bị bệnh đường tiêu hóa nếu thức ăn bị ướt. Do đó phải kiểm tra nguồn thức ăn thường xuyên, chuồng trại luôn khô ráo, không được để lọt ánh sáng trực tiếp vào nơi nuôi.

Khi trời nắng nóng cần sử dụng thêm hệ thống phun nước trên mái chuồng giúp chống nóng kết hợp với quạt công suất lớn để giảm nhiệt chuồng nuôi. Dúi thuộc loài gặm nhấm nên không nuôi nhốt chung cả đàn, tối đa chỉ 2 con/chuồng. Khi trưởng thành, dúi thương phẩm có thể tách riêng 1 con/chuồng.

Từ một số hộ chăn nuôi hiệu quả, đến nay xã Yên Phong đã có khoảng 100 hộ nuôi dúi. Ngoài bà con nuôi tự phát, hiện Hội Nông dân xã Yên Phong cũng đã hỗ trợ thành lập tổ hợp tác nuôi dúi, tiến tới nhân rộng mô hình.

Theo bà Nguyễn Thị Bích Thu, Chủ tịch Hội Nông dân xã Yên Phong, để phát triển kinh tế, nhiều nông hộ chọn mô hình nuôi dúi. Đây là hướng đi mới trong phát triển kinh tế tại địa phương. Hiện nay cấp hội đang khuyến khích bà con trên địa bàn mở rộng mô hình, xây dựng chuồng liên kết để đảm bảo đầu ra.

“Năm 2022, Hội Nông dân xã giải ngân nguồn vốn vay 480 triệu đồng từ Quỹ Hỗ trợ nông dân cho 10 hộ dân thực hiện mô hình nuôi dúi. Năm 2023, Hội Nông dân huyện Chợ Đồn tiếp tục hỗ trợ 100 triệu đồng cho 5 hộ vay vốn để nhân rộng mô hình này. Hội Nông dân xã cũng đang tích cực chuyển giao kỹ thuật cho các hội viên nuôi dúi. Qua đánh giá, mô hình nuôi dúi cho hiệu quả kinh tế khá, giúp một số hộ vươn lên thoát nghèo”.

(Theo nongnghiep.vn)

CHUẨN HÓA QUY TRÌNH NUÔI CHỒN HƯƠNG

Dù chồn hương là vật nuôi có giá trị kinh tế cao, nhưng thành phố Hà Tĩnh không vội vàng mở rộng mà tập trung chuẩn hóa quy trình nuôi.

Đầu tư trăm triệu, thu về tỷ đồng

Theo phương án tổng thể sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023-2025 của tỉnh Hà Tĩnh, địa giới hành chính TP Hà Tĩnh sẽ mở rộng trên cơ sở nhập toàn bộ diện tích tự nhiên, quy mô dân số của 14 xã giáp ranh liền kề thuộc các huyện: Thạch Hà, Lộc Hà và Cẩm Xuyên. Đây là cơ sở để thúc đẩy phát triển nông nghiệp ven đô.

Theo lãnh đạo UBND TP Hà Tĩnh, trước mắt, địa phương tập trung chuyển đổi cơ cấu chăn nuôi nông hộ theo hướng hạn chế chăn nuôi trâu bò, lợn trong khu dân cư, đưa các giống vật nuôi ít tác động đến môi trường, giá trị kinh tế cao vào sản xuất.

“Đối với gia súc, ngoài hươu sao, hiện mô hình nuôi chồn hương tại các phường Thạch Quý, Đại Nài và xã Đồng Môn bước đầu cho thấy hiệu quả rất tốt. Tỷ lệ nhân đàn cao, thị trường đầu ra cũng rất tiềm năng”.

Năm 2021, sau khi học hỏi kinh nghiệm từ một người bạn ở tỉnh Nghệ An, anh Đặng Văn Cường, thôn Thanh Tiến, xã Đồng Môn mạnh dạn đăng ký với cơ quan chức năng xin cấp phép thực hiện mô

hình nuôi chồn hương trên diện tích gần 1.000m², đầu tư gần 400 triệu đồng để xây dựng chuồng trại và hơn 120 triệu đồng để mua 6 cặp chồn giống về nuôi thử nghiệm.

Anh Cường chia sẻ về quy trình kỹ thuật nuôi, “Chuồng trại tôi thiết kế dạng lồng sắt cao khoảng 70cm, rộng khoảng 1,2m tùy vào số lượng nuôi nhốt. Lồng sắt được bố trí trên giá đỡ cách nền từ 0,5-0,6m để thông thoáng, tránh ẩm thấp và tiện vệ sinh chuồng trại. Các dãy chuồng cũng chia thành khu riêng biệt, gồm: khu nuôi cá thể, khu nuôi các cặp chồn vợ chồng, khu nuôi chồn sơ sinh... Tùy giai đoạn phát triển sẽ nhốt chồn trong lồng theo tỷ lệ 1-2 hoặc nhiều con”.

Theo chủ cơ sở, chi phí nuôi chồn hương khá thấp vì chủ yếu tận dụng nguồn thức ăn sẵn có tại địa phương như chuối, thịt gà, cá, cháo, trứng vịt lộn..., giá bán chồn hương lại cao và không tốn quá nhiều thời gian chăm sóc nên người nuôi sớm thu hồi vốn và cho lãi cao ở những lứa tiếp theo.

Ví dụ, một con chồn mẹ có thời gian mang thai 54-60 ngày, mỗi năm sẽ đẻ 2 lứa, mỗi lứa 3-4 con. Chồn nuôi giống 8 tháng có giá trung bình từ 30 triệu đồng/cặp, đối với chồn nuôi lấy thịt khi chồn con nuôi khoảng 2 tháng có trọng lượng từ 0,6-1kg là có thể bán với giá hơn 1,6 triệu đồng/kg.

“Nhu cầu thị trường về chồn giống và chồn thịt trên cả nước rất lớn, luôn trong tình trạng cháy hàng. Tuy nhiên, cơ sở của tôi đang tập trung nhân đàn nên không xuất bán quá nhiều hai mặt hàng này. Hiện tại, tôi đã nhân đàn lên hơn 100 con trưởng thành, giá trị khoảng hơn 1,5 tỷ đồng, phần đầu nhân đàn đạt 400 con vào cuối năm nay”.

Với hơn 3 năm kinh nghiệm nuôi chồn, anh Cường cho biết, khó nhất trong nuôi chồn hương là khi bị ốm không có thuốc điều trị. Do đó, khâu quan trọng nhất trong nuôi chồn là hệ thống chuồng trại phải đảm bảo thông thoáng, môi trường trong lành, mát vào mùa hè, ấm vào mùa đông và luôn sạch sẽ, tránh ánh nắng mặt trời rọi thẳng trực tiếp. Đặc biệt, người chăm sóc chồn phải am hiểu đặc tính của loài động vật hoang dã này.

Hỗ trợ nông dân chuẩn hóa quy trình kỹ thuật

Mặc dù kỹ thuật nuôi chồn hương không quá khó nhưng để hạn chế dịch bệnh trong quá trình nuôi, cần phải có một quy trình chuẩn. Lãnh đạo thành phố đã giao cho Trung tâm Ứng dụng Khoa học Kỹ thuật và Bảo vệ Cây trồng, vật nuôi phối hợp hộ anh Đặng Văn Cường theo dõi tập tính, ăn uống, nghỉ ngơi, quá trình phối giống, sinh sản của chồn hương để chuẩn hóa thành cuốn cẩm nang, từ đó chuyển giao cho các hộ dân khác phát triển, nhân rộng mô hình.

“Chúng tôi sẽ không vội vàng mở rộng. Hiện tại tổng đàn tại 4 hộ dân đạt khoảng 350 con, sắp tới tiếp tục nhân đàn tại các cơ sở này. Song hành với đó, giao cho đơn vị chuyên môn phối hợp chủ các cơ sở tìm kiếm đầu ra để ổn định giá trị của loài chồn đặc sản này”.

Ông Võ Tá Khương, khối phố Tiền Giang, phường Thạch Quý cũng là một trong những hộ dân tiên phong xây dựng chuồng trại để nuôi chồn hương. Năm 2023, từ việc bán con giống đã giúp ông bỏ túi 100 triệu đồng, dự kiến năm 2024, thu về 200 triệu đồng.

Theo ông, để phòng chống dịch bệnh, khu vực nuôi cần hạn chế người ra vào, phun khử khuẩn thường xuyên; chuồng nuôi lắp đặt hệ thống uống nước tự động, đảm bảo các tiêu chuẩn về kỹ thuật. Đặc biệt, trong quá trình nuôi chồn sinh sản, người chăn nuôi cần bổ sung thêm thịt gà, tôm, ghe, phôi động vật... thường xuyên để tăng hàm lượng dinh dưỡng cho chồn.

Theo bà Trần Thị Huyền, Chủ tịch Hội nông dân phường Thạch Quý, ngoài hộ ông Khương trên địa bàn phường còn có hộ ông Lê Văn Nga đang nuôi 22 con chồn hương. Sau một thời gian nuôi cho thấy, con chồn thích nghi tốt với điều kiện thời tiết, môi trường trên địa bàn phường.

“Điều kiện thuận lợi phát triển nghề nuôi chồn hương trên địa bàn thành phố nói chung, phường Thạch Quý nói riêng là chúng không đòi hỏi quỹ đất nhiều, thức ăn trên địa bàn cũng dồi dào. Các chủ cơ sở có thể xây dựng bể lót bạt nuôi cá trê, cá rô phi phục vụ thức ăn tại chỗ cho chồn. Còn các hộ dân trong vùng có cơ hội trồng chuối, nuôi gà, hải sản... bán thức ăn cho cơ sở nuôi chồn. Đây là mối liên hệ cộng sinh, nâng cao thu nhập cho người dân hiệu quả”.

Được biết, trong số 35 con chồn đang nuôi của hộ ông Võ Tá Khương, có 14 con nái sắp sinh, ước nhân đàn lên đạt gần 50 con chồn giống baby. Chủ cơ sở sẵn sàng hỗ trợ kỹ thuật, chia sẻ kinh nghiệm cho những ai thực sự muốn làm giàu từ nghề nuôi chồn hương.

Theo Ông Lê Quang Nghiêm, Phó Trưởng Phòng Kinh tế TP Hà Tĩnh, mô hình nuôi chồn hương của anh Đặng Văn Cường, Võ Tá Khương và Lê Văn Nga là những mô hình kinh tế mới trên địa bàn thành phố. Qua kiểm tra, các cơ sở mua con giống ở các trại giống hợp pháp, có nguồn gốc rõ ràng. Trong quá trình nuôi, chủ mô hình lập sổ theo dõi, báo cáo định kỳ đầy đủ với cơ quan chức năng. Dù mới nuôi chưa lâu nhưng bước đầu mô hình đã đem lại hiệu quả rõ nét như chồn phát triển nhanh, sinh sản đều, đem lại số lượng con giống lớn

(Theo nongnghiep.vn)

SỨC KHỎE – MỌI VẬT

VIỆC CẦN LÀM NGAY KHI NGỦ DẬY ĐỂ PHÒNG NGỪA ĐỘT QUY

Đột quy xảy ra không chỉ ở người lớn tuổi mà có xu hướng ngày càng trẻ hóa. Người bị đột quy rơi vào tình trạng bỗng dưng đổ gục xuống, hôn mê, đối mặt với di chứng tàn tật, thậm chí tử vong... Trong 24 giờ mỗi ngày thì nguy cơ gặp cơn đột quy cao nhất thường là vào buổi sáng sớm.

Vì sao đột quy thường xảy ra khi ngủ dậy?

Nghiên cứu cho thấy, khi thức dậy vào buổi sáng, cơ thể chuyển từ tĩnh sang động, nhịp sinh học thay đổi, nồng độ các hoóc-môn thay đổi khiến cho nhịp tim, huyết áp và trương lực của động mạch vành đều tăng lên.

Thông thường, huyết áp của cơ thể xuống mức thấp nhất vào lúc khoảng 3 giờ sáng, sau đó tăng lên dần lên và tăng nhanh lúc người ta thức dậy vào buổi sáng. Lúc này cơ thể tiết ra hoóc-môn adrenaline và các hoóc-môn gây căng thẳng khác, làm tăng áp lực máu và nhu cầu oxy. Sau một đêm, cơ thể đã mất đi một lượng nước tương đối lớn, máu trở nên keo đặc hơn, tim phải làm việc vất vả để bơm đẩy máu đi.

Khi tăng huyết áp sẽ tăng nhu cầu oxy cho cơ tim, các mảng xơ vữa động mạch vành có nguy cơ tổn thương, dễ bị rách vỡ, bong và khi đó chúng kích hoạt tiểu cầu gây ra nhồi máu cơ tim cấp.

Một nguyên nhân khác liên quan đến đột quy buổi sáng là do lượng nitric oxit t (gọi tắt là NO) thấp vào lúc đó. NO có vai trò đặc biệt quan trọng trong quá trình lão hóa, mở rộng mạch máu tăng dòng chảy đưa oxy và các chất dinh dưỡng để nuôi cơ thể. Nó là yếu tố quan trọng quyết định đến việc bị đột quy. Vào ban đêm, NO bị tiêu thụ nhiều nhất nên khi sáng sớm cơ thể dễ bị thiếu NO, làm tăng nguy cơ đột quy.

Ngủ dậy, cần làm gì để phòng ngừa đột quy?

Để tránh những điều đáng tiếc có thể xảy ra vào lúc sáng sớm, bạn cần thực hiện các động tác sau:

Thức dậy từ từ ngừa đột quy

Khi bạn thức dậy vào buổi sáng, đừng vội bật dậy và thay quần áo ngay. Bạn nên nằm trên giường thêm 5 phút để các cơ quan của cơ thể từ từ thức dậy. Hoạt động của các cơ quan trong cơ thể là khác nhau, nên hành động bật dậy ngay lập tức hoặc ngồi dậy đột ngột khiến não bị “sốc”, dẫn tới việc máu chưa cung cấp lên não đủ, có thể dễ dàng gây xuất huyết não.

Duỗi thẳng tay chân

Thay vì mặc quần áo ngay thì bạn có thể nằm trên giường, duỗi thẳng tay chân một lúc. Sau một đêm dài nghỉ ngơi, cơ thể vẫn chưa được linh hoạt, lưu lượng máu còn chậm. Vì vậy, việc duỗi thẳng tay chân lúc này sẽ giúp tăng tốc độ lưu thông máu trong cơ thể.

Từ từ đứng dậy

Sau khi thực hiện 2 bước trên, bạn hãy từ từ đứng dậy và rời khỏi giường. Bạn sẽ cảm nhận được đầu óc lúc này rất tỉnh táo và sáng khoái. Nếu đầu óc vẫn đang “nửa tỉnh nửa mê” thì không thể bắt đầu một ngày mới làm việc hiệu quả được.

Đối với người trung niên hoặc cao tuổi, việc đứng dậy từ từ sẽ hạn chế chuyện té ngã. Do vậy, bạn cần phải đợi cho đến khi não hoàn toàn tỉnh táo, cung cấp đủ máu lên não thì mới rời khỏi giường.

Uống một ly nước sau khi thức dậy

Buổi sáng chính là thời điểm vàng cho sức khỏe. Sau khi đã thực hiện xong ba động tác trên,

hãy đi vệ sinh và uống một ly nước lọc. Việc uống một ly nước sau khi ngủ dậy có thể giúp làm loãng máu đồng thời ngăn ngừa hiệu quả các bệnh lý về mạch máu não, tim mạch, táo bón...

Bên cạnh đó, bạn nên hình thành thói quen đứng cạnh cửa sổ để hít thở bầu không khí trong lành mỗi buổi sáng để có một sức khỏe tốt và năng lượng tràn đầy bắt đầu ngày mới.

(Theo giadinh.suckhoedoisong.vn)

MÁCH CHỊ EM NỘI TRỢ CÁCH CHỌN VÀ XỬ LÝ MĂNG KHÔ AN TOÀN

Cách chọn măng khô ngon

Măng có vị ngọt, hơi đắng, chứa nhiều dinh dưỡng, giàu chất xơ. Đây là thực phẩm giúp giảm cân, giảm cholesterol trong máu, đồng thời trị táo bón và hỗ trợ tiêu hóa rất hiệu quả.

Măng thường sẽ được phơi nắng liên tục trong vài ngày để khô tự nhiên. Thế nhưng hiện nay, vì không muốn tốn thời gian, hạn chế măng bị mốc và tạo màu vàng đẹp nên một số cơ sở sản xuất đã sử dụng lưu huỳnh sấy khô, đánh lừa cảm giác người tiêu dùng.

Theo khuyến cáo của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO), hàm lượng lưu huỳnh không được vượt quá 20 mg/kg sản phẩm. Sử dụng sản phẩm chứa lưu huỳnh nồng độ cao trong thời gian dài có nguy cơ gây tổn thương về thần kinh, hành vi, hệ tuần hoàn, cũng như chức năng tim mạch, tổn thương mắt và giảm thị lực, chức năng sinh sản, nhiễm độc máu, suy thận...

Để tránh mua phải các loại măng khô bị ngâm tẩm hóa chất, tiềm ẩn nhiều mối nguy đối với sức khỏe, các bà nội trợ cần chú ý tới những điều sau:

- Măng khô ngon thường có màu vàng nhạt, đôi khi có thể chuyển sang vàng sậm gần giống như màu hồ phách, đường vân tỉ mỉ. Bề rộng thịt dày, mềm và không có quá nhiều xơ, có thể bẻ gãy được.

Những loại măng khô ngon thường sẽ có độ bóng nhẹ, với màu sắc không đồng đều. Nên lựa chọn loại măng lưỡi lợn (có dáng như chiếc lưỡi lợn) và có kích thước vừa phải. Loại măng này không chỉ nạc mà còn giúp tiết kiệm thời gian khi ninh nấu.

Khi chọn măng khô, lưu ý tránh những loại có màu vàng tươi khác thường, hoặc có vết đốm, bị mốc hỏng, cầm lên có cảm giác mềm bất thường.

- Măng khô thường có mùi thơm khá đặc trưng, dùng tay cầm sẽ thấy miếng măng dày, khô và không ẩm tay. Không nên chọn những loại măng có mùi hắc khó chịu bởi chúng có thể đã được xử lý qua bằng lưu huỳnh.

Măng ngâm hóa chất thường có độ bóng, trông bắt mắt và không bao giờ bị ẩm mốc, do đó nên tránh chọn loại măng có các đặc điểm này.

- Nên lựa chọn măng búp có màu đều nhau, đốt ngắn, không có xơ, chọn nhiều phần ngọn bởi khi nấu sẽ mềm và ngon hơn phần gốc.

- Măng khô được bày bán rất nhiều tại các chợ, cửa hàng hay siêu thị. Chỉ nên mua măng ở cửa

hàng và siêu thị quen, uy tín để đảm bảo an toàn sức khỏe, tránh mua phải sản phẩm trôi nổi, không rõ nguồn gốc.

Măng khô cần được bảo quản trong túi nilon có nhãn mác, địa chỉ và nguồn gốc xuất xứ rõ ràng. Bên cạnh đó, khi mua cần xem kỹ sản phẩm đó có nhãn mác, thời hạn sử dụng rõ ràng hay không.

- Hạn chế mua măng khô trái mùa thu hoạch thông thường.

Cách xử lý măng khô an toàn, đảm bảo sức khỏe

Măng khô sau khi mua về cần được rửa thật sạch để có thể loại bỏ hết lớp chất bẩn và bụi bám trên măng. Tiếp đó, ngâm măng khô trong ít nhất 5-6 tiếng cho măng nở, có thể ngâm măng qua đêm để khi nấu mềm đều hơn.

Một điều cần lưu ý là trong quá trình ngâm, phải thường xuyên thay nước ngâm để giúp lọc sạch vôi đáng còn lại trong măng khô.

Sau khi ngâm xong, đổ măng ra rổ, dội ráo nước thì cho vào nồi nước, rồi tiếp tục đun sôi đến khi măng mềm hoàn toàn. Chú ý, nên để nồi măng sôi trong ít nhất một giờ với mức lửa trung bình.

Bước tiếp theo là gạn hết phần nước đã đun, cho thêm nước mới và đun thêm trong khoảng 1 tiếng để măng mềm đều. Trong lúc đun, nếu thấy nồi măng cạn nước thì cần thêm nước vào, đảm bảo măng luôn phải ngập nước.

Đến khi măng đã chín mềm, vớt măng ra rổ, dội ráo nước và nguội hoàn toàn thì xé thành từng sợi mỏng, rồi tiếp tục rửa lại bằng nước sạch. Măng khô lúc này đã sẵn sàng để mang đi chế biến các món ăn.

Cách xử lý măng khô như trên sẽ giúp măng vừa thơm, ngon, giòn, vừa giúp loại bỏ các chất độc hại. Nếu không sử dụng hết số măng đã luộc chín thì có thể bảo quản bằng cách cho vào túi có khóa kéo rồi cất trong tủ lạnh. B

Măng khô đã qua sơ chế có thể sử dụng được trong 1 tuần nếu để ở ngăn mát và khoảng hơn 1 tháng nếu đặt trong ngăn đá. Có thể sử dụng nước vo gạo ngâm măng khô sẽ giúp măng nhanh mềm, chín đều hơn khi luộc.

(Theo giadinh.suckhoedoisong.vn)

Bản tin Khoa học & Công nghệ

Tòa soạn: Trung tâm Khoa học và Công nghệ, Sở KH&CN Phú Yên.

Địa chỉ: 08 Tố Hữu, phường 9, TP Tuy Hòa

Tel: 0257 3843226

Email: bantinkhoahocvacaongnghe@gmail.com

Chịu trách nhiệm xuất bản: Dương Bình Phú

Ban biên tập: Dương Bình Phú - Lâm Vũ Mỹ Hạnh - Đào Lý Nhĩ - Nguyễn Trọng Lực - Nguyễn Thị Mỹ Liên - Dương Thị Thụy Vũ - Nguyễn Tấn Quý - Đặng Hoàng Hạnh Tiên.

Giấy phép xuất bản số: 14/GP-XBBT của Sở TT&TT Phú Yên ngày 20/3/2024

In: 100 bản tại Sở Khoa học và Công nghệ.